

**Osnove politike uresničevanja
družbenega plana razvoja občine
Škofja Loka za obdobje
1975 – 1980 v letu 1977**

Uradni vestnik Gorenjske

OBČINE: JESENICE, KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA IN TRŽIČ

Leto: XIV.

V Kranju, 8. marca 1977

Številka 3

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBČINA ŠKOFJA LOKA

27. Osnove politike uresničevanja družbenega plana razvoja občine Škofja Loka za obdobje 1975 – 1980 v letu 1977

Predpisi občinskih skupščin

Občina Škofja Loka

37.

Na podlagi 84. člena statuta občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 9/74) je Skupščina občine Škofja Loka na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 16/2-1977 sprejela

OSNOVE politike uresničevanja družbenega plana razvoja občine Škofja Loka za obdobje 1975 - 1980 v letu 1977

I. Uvod

1. Priprava in sprejemanje dokumentov o družbeno ekonomski politiki in razvoju v naslednjem letu je v skladu z Zakonom o temeljnih sistemih družbenega planiranja in po sprejetju srednjeročnih razvojnih načrtov za obdobje 1976-1980 vsebinsko in formalno spremenjena glede na dosedanjo prakso.

Vsebina dokumentov o družbeno ekonomski politiki in razvoju v naslednjem letu je postavljena v funkcijo uresničevanja politike sprejetega srednjeročnega plana družbenega razvoja občine 1975-1980 s spremembami in dopolnitvami za obdobje 1976-1980.

Tako planski dokument z naslovom: Osnove politike uresničevanja

družbenega plana razvoja občine 1975-1980 v letu 1977 predstavlja letni izsek celokupne politike in ukrepov, dogovorjenih v družbenem planu razvoja občine, širše družbenopolitične skupnosti ter v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih o temeljih planov 1976 do 1980 vseh nosilcev samoupravnega planiranja.

Osnove politike uresničevanja družbenega plana razvoja občine v letu 1977 slonijo na Analizi uresničevanja družbenega plana v letu 1976, ki podrobneje opredeljuje probleme, najpomembnejše za uresničevanje obveznosti iz Družbenih dogovorov o temeljih planov in politike, dogovorjene v družbenem planu razvoja občine 1975-1980. Na ravni republike in federacije nastopa Analiza kot samostojen dokument, v občini Škofja Loka pa smo jo zaradi vsebinske pogojenosti pridružili k Osnovam politike.

2. Uresničevanje planov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov je potrebno tekoče spremljati, zato se v ta namen pripravljajo analize o izvajanju razvojnih nalog ter sprejemajo ukrepi, s katerimi hočemo zagotoviti potek nadaljnjega razvoja v dogovorjenih smereh. Razvojna resolucija tako:

1. Prikazuje uresničevanje skupnih ciljev in interesov, opredeljenih z družbenim planom razvoja občine (v II. delu);

2. Opredeljuje naloge, cilje in ukrepe v politiki uresničevanja srednjeročnega razvojnega načrta v letu 1977 (III. del);

3. Osnovni analitični dokument za pripravo razvojne resolucije v letu 1977 je pravzaprav ocena izvajanja družbenega plana razvoja občine v letu 1976. Tako na osnovi prikaza stanja, problemov, pogojev in predpostavk razvoja v II. delu podajamo okvirne možnosti razvoja v letu 1977

(III. del). Ob tem bi morali odgovoriti na vprašanje, kako poteka izvrševanje obveznosti, sprejetih z Dogovorom o uresničevanju družbenega plana razvoja občine. Vsebinsko se opredeljujemo do izvajanja osnovnih planskih nalog in opozarjamo na naloge in usmeritve, ki se ne izvršujejo ali se izvršujejo prepočasi, poskušamo analizirati vzroke, pogoje in nakazati poti za razreševanje.

S tem, ko jemljemo v središče pozornosti proizvodne programe in investicije, torej strukturne probleme, poudarjamo usmerjenost Osnov politike k iskanju in predlaganju ukrepov, poti, ki naj prispevajo k čimbolj uspešnemu izvajanju srednjeročnega plana. Zaključki Analize predstavljajo osnovni element pri oblikovanju temeljnih nalog in ciljev razvoja v letu 1977.

4. V skladu z Zakonom o temeljnih sistema družbenega planiranja v Osnovah politike:

1. Določamo specifične naloge v letu 1977 glede na sprejeti Družbeni plan razvoja občine:

2. Oblikujemo konkretne ukrepe, ki bodo v tem letu potrebni za realizacijo načrtovanega razvoja.

Osnove politike izhajajo iz tekoče situacije in opredeljujejo predvsem aktivnosti in ukrepe, potrebne za uresničitev usmeritev, zlasti na področjih, kjer se dejanska gibanja odmikajo od dogovorjenih smeri razvoja. Planski dokument z Analizo kot osnovo, ne ponavlja dogovorjenega in opredeljenega v srednjeročnem planu.

5. Priprava Osnov politike je bila vezana na Analizo gospodarjenja v 9 mesecih 1976 in je sovpadala s pripravo Osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih razvojnih planov družbenih dejavnosti 1976 do 1980.

Osnove politike uresničevanja Družbenega plana razvoja občine Škofja Loka v letu 1977 nadomeščajo Družbeni plan razvoja občine v letu 1977 in Družbeni dogovor o razporejanju dohodka in skupni porabi.

6. Za področje družbenih dejavnosti bo po sprejetju že omenjenih

Sporazumov Osnovam politike dodan poseben del, v katerem bodo opredeljene sprejete osnove in obseg financiranja.

Do konca prvega polletja mora biti sprejet tudi občinski proračun, na uresničevanje planiranih nalog v letu 1977 pa se navezuje tudi Družbeni dogovor o uresničevanju Sindikalne liste na področju delitve osebnih dohodkov, ki bo sprejet v kratkem.

7. V prvi polovici leta 1977 veljajo za področje splošne in skupne porabe enake osnove in način financiranja kot v preteklem letu na podlagi Zakona in Odlokov o začasnem financiranju proračuna in družbenih dejavnosti. V drugi polovici leta pa se bo v skladu s sprejetimi samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov razvoja ter Zakonom o združenem delu uveljavil nov način financiranja in programiranja dela (enaki viri, istočasno odločanje, odvisnost od rasti družbenega proizvoda).

8. Osnove politike uresničevanja srednjeročnega plana v letu 1977 kot osrednji planski dokument občine Škofja Loka so kot osnutek obravnavale vse delegacije SO, IS, samoupravni in poslovodni organi TOZD, OZD, KS in SIS v mesecih decembru in januarju, v februarju pa sprejema predlog SO na skupni seji vseh zborov.

II. Analiza uresničevanja družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975 – 1980 v letu 1976

2.1. Vsebinska zasnova

Uvodoma smo opredelili probleme in vprašanja, na katere naj bi odgovorila analiza uresničevanja srednjeročnega razvojnega načrta občine v letu 1976.

V prvem delu analize izhajamo iz osnovnih planskih kazalcev in nalog srednjeročnega plana in Družbenega plana razvoja občine v letu 1976 ter ugotavljamo uresničevanje osnovnih ciljev razvoja v globalu, po posameznih področjih pa ocenjujemo izvajanje srednjeročnih nalog z opredeljevanjem razvojnih ciljev v letu 1977.

Kot osnova verbalnemu delu dokumenta služi drugi del analize z naslovom Osnovni kazalci razvoja in ima funkcijo dokumentacijskega gradiva oziroma kvantitativnih osnov analize in predvidevanj. V tem sklopu so tabele:

- Osnovni kazalci razvoja
- Celotni dohodek in njegova razdelitev v letih 1976 in 1977

Iz tabel izhajajoče strukture so tudi grafično predstavljene.

2.2. Strateški cilji in temeljne naloge družbeno ekonomskega razvoja

S ciljem zagotovitve kvalitetnega napredka v razvoju proizvodjalnih sil

in družbenoekonomskih odnosov smo si v Družbenem planu razvoja občine Škofja Loka 1975–1980 in Družbenem planu razvoja občine Škofja Loka za leto 1976 zastavili in dogovorili za naslednje temeljne cilje družbenega in ekonomskega razvoja:

1. Izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, odpravljanje neupravičenih socialnih razlik, vsestranski razvoj človekove osebnosti in uveljavitev takega položaja delavcev, ki bo omogočal resnično odločanje in razpolaganje z rezultati dela.

2. Pospešeni razvoj samoupravljanja in uresničevanje ustave.

3. Naraščajoča produktivnost dela in donosnost naložb.

4. Povečevanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva oz. pospeševanje proizvodnje zaradi akumulacije.

5. Prioritetni razvoj vzgoje in izobraževanja ob nadomestitvi razvojnih deficitov na področju družbenih dejavnosti oz. socialnega razvoja.

6. Krepitev obrambne sposobnosti in samozaščite.

7. Uravnovešen razvoj v prostoru.

8. Varovanje okolja.

Rast družbenega proizvoda smo planirali v višini 6 do 7 % letno po cenah iz decembra 1975, vendar je ta porast realno pričakovati le ob uresničitvi naslednjih predpostavk:

– rast produktivnosti ca. 4 %, oz. vsaj 60 % prispevek produktivnosti k rasti družbenega proizvoda;

– delež investicij v družbenem proizvodu ca. 33 %, od tega 20 % investicij v negospodarstvo, kar pomeni kvalitetno novo usmeritev;

– v gospodarskih investicijah mora pomembno mesto zavzeti modernizacija opreme in proizvodnih programov predelovalne industrije;

– da se bo razvijala skladnejša družbenoekonomska struktura. V tem okviru se mora primarni sektor stabilizirati, terciarni sektor se mora hitreje razvijati od sekundarnega, ta pa mora še vedno najhitreje povečevati produktivnost;

– intenzivnejše gospodarsko sodelovanje s tujino (izvozna orientacija);

– da stopnja zaposlovanja ne bo preseгла povprečne rasti 2,4 % letno ob povečanju deleža zaposlenosti prebivalstva ter izboljšanju kvalifikacijske strukture zaposlenih;

– da se bo infrastruktura v občini hitreje razvijala;

– da bo razvoj temeljil na smotrni razporeditvi in uporabi prostora (urbanizacija) in ohranjal biofizično okolje.

Strateške usmeritve srednjeročnega razvojnega plana ter temeljne predpostavke za njihovo uresničenje so pogojevale konkretizacijo nalog razvoja v letu 1976, ki so temeljile na poudarkih:

– nadaljnje uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov,

– krepitev varnosti, ljudske obrambe in družbene samozaščite,

– samoupravno organiziranje in dohodkovno povezovanje v TOZD in OZD,

– uresničevanje pogojev za nadaljevanje stabilizacijskih procesov s poudarkom na dvigu produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti gospodarjenja, nadaljnem povečevanju izvoza in zmanjševanju uvoza,

– obvladovanje vseh oblik porabe v skladu z razpoložljivimi sredstvi s ciljem povečevanja reproduktivne sposobnosti gospodarstva,

– pospeševanje kmetijske dejavnosti in razvoja vseh oblik malega gospodarstva.

Ob tem pa smo planirali naslednje možne okvire razvoja v letu 1976:

1. realen porast družbenega proizvoda 4–5 %, nominalno 12 %

2. hitrejšo rast amortizacije in in ostanaka dohodka

3. počasnejšo rast vseh družbenih obveznosti ter sredstev za zadovoljevanje osebnih potreb

4. 18 % porast izvoza in stagnacijo uvoza

5. 20 % porast investicijskih namer.

Rezultati gospodarjenja v 9 mesecih in ocena za 1976. leto pa kažejo, kako smo omenjene naloge in usmeritve v planu razvoja uresničevali oziroma pod kakšnimi pogoji je potekalo izvajanje plana. Iz neuresničenih predpostavk sledijo tudi glavne naloge, ki jih mora plan oziroma

osnove politike v letu 1977 opredeliti kot planske cilje.

2.3. Gospodarjenje in družbeni razvoj v letu 1976

2.3.1. Leto 1976 je na področju uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov prispevalo k njihovem nadaljnjemu utrjevanju in izpopolnjevanju na ustavnih osnovah. Pri tem sta imela poseben pomen razprava ob osnutku in sprejem Zakona o združenem delu.

S sprejetjem srednjeročnega družbenega plana Slovenije, Sprememb in dopolnitev Družbenega plana razvoja občine za obdobje 1976–1980 ter številnih samoupravnih sporazumov in dogovorov se je začelo uveljavljati samoupravno družbeno planiranje kot nov družbenoekonomski odnos in oblika dogovarjanja o skupnih interesih delovnih ljudi in organizacij, v katerih se vključuje vse širši krog nosilcev samoupravnega planiranja.

Proces vsebinskega združevanja dela in sredstev na temelju dohodkovnih odnosov ter proces svobodne menjave dela zaradi uresničevanja skupnih programov in razvoja se je sicer začel, vendar se razvija le počasi. Premalo je dogovarjanja o konkretnih programih dela, za katere naj se združujejo delo in sredstva. Ob tem pa so potrebe združenega dela po naglem razvoju dejavnosti skupnega pomena zelo velike in se povečujejo hitreje kot materialne možnosti.

Hitrejšo uveljavljanje samoupravljanja postavljamo kot osrednjo predpostavko celokupnega razvoja materialne osnove življenja in dela, kar pomeni, da bo tudi v prihodnje na tem področju težišče družbenopolitične aktivnosti.

2.3.2. Za gospodarjenje v letu 1976 velja ugotovitev, da se v njem zrcalijo tendence in problemi v gospodarskih gibanjih iz preteklih let.

Tako se je v letošnjem letu končala recesija na svetovnem trgu z najnižjo točko gospodarske aktivnosti, kar je povzročilo v gospodarstvu občine:

1. Zaostajanje v prvem polletju (občutno nižja rast od predvidene).

2. Postopno oživljanje v drugem polletju, ki se mora nadaljevati tudi v letu 1977.

Podatki govore, da bo zaradi tega industrijska proizvodnja v Sloveniji komaj 2 do 3 % večja od lanske pri okrog 2,5 % povečanju družbenega proizvoda. Za občino Škofja Loka sta enaka podatka ocenjena na 6 in 3 do 4 %.

Kljub temu, da predvidena rast proizvodnje ni bila dosežena, pa se vendarle kažejo nekatere spremembe v njeni strukturi v smeri skladnejšega gospodarskega razvoja. Na te premike pa bodo znatno vplivale tudi investicije v osnovna sredstva, ki so že v teku.

Obseg novega zaposlovanja se je sicer prilagodil nizki gospodarski rasti, vendar se kljub temu ena od temeljnih nalog družbenega plana, to je povečanje deleža produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda (globalni kazalec kvalitete in uspešnosti gospodarjenja), ne uresničuje. Eden osnovnih razlogov za to je nezadostna in premalo razvita ekonomska motivacija delavcev v združenem delu za učinkovito delo oziroma prepočasno uveljavljanje principov nagrajevanja po delu.

V pričakovanem obsegu se v letu 1976 niso uveljavili tudi drugi kvalitetni dejavniki razvoja: racionalna uporaba proizvodnih zmogljivosti, sodobnejša organizacija dela, modernizacija proizvodnih procesov, večji delež znanja itd. Dodatno pa je na gibanje teh dejavnikov in zlasti produktivnosti vplivalo še slabo izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti zaradi zastoja v povpraševanju na domačem trgu. Ker pa gre za pojave z daljšim časovnim obeležjem, se moramo nad zaostajanjem na teh področjih resno zamisliti. Ne bi bilo pravilno, če bi v tej situaciji iskali rešitve samo v sistemskih in drugih ukrepih, čeprav so ti problemi na

ravni širše družbenopolitične skupnosti še bolj očitni.

Leto 1976 je bilo leto naporov za stabilizacijo gospodarstva. Kot njihov globalni izraz se pojavlja gibanje cen, ki smo ga uspeli pomembno umiriti in to:

1. zaradi zmanjšane gospodarske aktivnosti,

2. stagnacije realnega povpraševanja, zlasti v prvem polletju,

3. visokih zalog,

4. umirjenih cen na svetovnem trgu,

5. omejitvene ekonomske politike na področju cen.

Za občinski prostor sta pomembni tudi naslednji ugotovitvi:

1. Bitka na tem področju še ni dobljena, ker umirjenje cen ni posledica zmanjšanja naraščanja stroškov oz. uveljavljanja kvalitetnih dejavnikov.

2. Cene proizvajalcev industrijskih proizvodov (večina naših OZD) so naraščale počasneje, nasprotno pa so življenjski stroški ter cene surovin in repromateriala še nadalje v relativno visokem porastu.

Življenjski standard oziroma osebna potrošnja (5 do 6 % rast) sta pokazala, ki sta v realnem izrazu dosegla planirani porast, vendar sta preseгла dinamiko rasti družbenega proizvoda. Pomemben element, ki je na njuno rast vplival, je bilo gibanje zaposlenosti. Ocenjujemo, da se bo zaposlenost v celoti povečala v okviru predvidenih 3 % in se s tem še bolj približala srednjeročno začrtani stopnji 2,4 %.

Relativno hitreje je zaposlovalo negospodarsko področje, kar je v skladu z usmeritvami srednjeročnega plana, vendar v trenutku stagnacije produktivnosti zaskrbljujoče.

Žal ne razpolagamo s podatki, kako novo zaposlovanje deluje na kvalifikacijsko strukturo, po rezultatih sodeč ne pozitivno. V občini je od 13.092 zaposlenih (konec septembra 1976) še ca. 90 nezaposlenih, vendar se stanje ne slabša. Na začasnem bivanju v tujini je iz občine po oceni 360 ljudi.

V Resoluciji o družbenoekonomskem razvoju SRS v letu 1976 in v Družbenem planu razvoja občine za leto 1976 smo opredelili kot eno temeljnih usmeritev razmerje med krepitvijo materialne osnove dela ter zadovoljevanjem osebnih in skupnih, splošnih potreb v korist prvega. Vendar gibanja v letu 1976 kažejo, da se te smernice ne uresničujejo v celoti. Delež sredstev za razširitev materialne osnove združenega dela se še nadalje znižuje tudi zato, ker so skupna sredstva za osebno, skupno in splošno porabo presegla dogovorjena razmerja.

Osebnih dohodki se bodo po ocenah do konca leta povečali znatno hitreje od rasti dohodka in celo hitreje od gibanja življenjskih stroškov, čeprav ni očitnega porasta produktivnosti. To kaže na številne pomanjkljivosti:

1. Nedograjenost samoupravnih sporazumov o merilih za delitev OD (nespoštovanje).

2. Nezadostno povezanost med nagrajevanjem in rastjo produktivnosti, kar pomeni, da je sistem delitve OD preveč formalen in premalo vzpodbujevalen.

Ob tem, da se zavedamo, da je sistem delitve OD potreben izboljšav, pa moramo poudariti tudi nujnost protinflacijske politike na področju gibanja življenjskih stroškov, ki se gibljejo znatno hitreje kot povprečna gladina cen in tako izzivajo porast osebne, pa tudi skupne in splošne porabe nad dogovorjeno višino.

Rast splošne porabe ocenjujemo kot uresničevanje plana (plus 16 %), medtem ko dohodki iz naslova skupne porabe zaradi hitrejše rasti OD od predvidene naraščajo nad pričakovanimi. Vendar se bo dogovor o skupni porabi uresničil. Podrobneje bodo problemi tega področja navedeni v posebnih poglavjih. V sklop splošnih ugotovitev uvrščamo predvsem dve:

1. Deleža skupne porabe v družbenem proizvodu, kakršen je dosežen v letu 1976 po dogovoru o razdelitvi dohodka in sredstev za skupno porabo, ne bo moč povečati, če se ne bomo istočasno odrekli določenim

sredstvom, namenjenim za razširjeno reprodukcijo.

2. Zamude pri sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov družbenih dejavnosti, ko se delavci v združenem delu odločajo za programe njihovega dela, bodo imele negativne posledice predvsem za te dejavnosti same.

Naloge na področju stanovanjske izgradnje kot pomembnega elementa družbenega standarda se zadovoljivo izvajajo. V letu 1976 bo dokončano 144 stanovanj v družbeni lasti in okrog 115 v zasebni. Obstoja pa nevarnost, da bo intenzivnost pokrivanja stanovanjskih potreb popustila, saj cene gradbenih storitev in materiala občutno rastejo.

V letu 1976 smo načrtali porast investicij v nominalnem izrazu preko 20 %. Podatki nam žal ne omogočajo eksaktne sodbe, po oceni in republiških gibanjih pa je investicijska aktivnost v tem letu postopoma upadala, čeprav bomo dosegli nekaj procentno realno rast obsega. Razlogi za to so v značilnih gospodarskih gibanjih leta 1976:

1. Nizka gospodarska rast,
2. Upadanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva,
3. Prilagajanje gospodarstva novim pogojem gospodarjenja (sprememba predpisov),

4. Omejitveni ukrepi ekonomske politike na področju cen in uvoza.

Ob modernizaciji predelovalne industrije, ki si jo kot cilj postavlja srednjeročna investicijska politika občine v skladu z dogovorjenimi narodno-gospodarskimi kriteriji, smo v letu 1976, zlasti v drugi polovici leta, pomembno zmanjšali delež družbenega proizvoda v zalogah, v republiških okvirih pa je bil na tem področju dosežen pomemben premik v naraščanju deleža vlaganj v gospodarsko infrastrukturo oz. dejavnosti skupnega pomena. Tako gibanje je delovalo tudi na dinamiko prestrukturiranja gospodarske strukture občine in razvoj socialne nadgradnje.

Naloge srednjeročnega plana se najuspešneje uresničujejo na področju ekonomskih odnosov s tujino, čeprav so izvozni rezultati iznad

predvidevanj. Gospodarstvo občine je v letu 1976 več izvažalo kot uvažalo (ca. 25 mio. \$ uvoza in 33 mio. \$ izvoza). S plačilno bilančnega vidika ter z vidika večje usmerjenosti v izvoz, substitucije uvoza so takšna gibanja ugodna, vendar jim ne pripisujemo daljše časovne perspektive. Zmanjšanje uvoza v doseženem obsegu povzroča težave pri izvajanju planov TOZD in OZD ter vpliva na investicijsko aktivnost. Prodor v izvozu pa je premalo rezultat večje produktivnosti oz. konkurenčne sposobnosti gospodarstva.

Gospodarska gibanja v letu 1976 kažejo, da so bili na nekaterih področjih doseženi pozitivni premiki skladno z usmeritvami, začrtanimi v Družbenem planu: splošna stabilnost, uvoz — izvoz, likvidnost gospodarstva in finančna disciplina. Vendar ti rezultati še ne zagotavljajo ekonomske stabilizacije na trajnejših temeljih, saj so prišli do izraza tudi problemi: zmanjšana stopnja gospodarske rasti, stagnacija produktivnosti dela, nezadostna učinkovitost gospodarjenja, izgube, zmanjševanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva, nezadostna pripravljenost za investicijske programe, gibanje porabe iznad materialnih možnosti ipd. Prevlada teh problemov bi pomenila oživitvev inflacije, s posledicami na gospodarsko strukturo, s tem pa bi bilo ogroženo izvajanje osnovnih nalog iz srednjeročnega razvojnega plana. Zato bo morala biti celotna aktivnost in ukrepi ekonomske politike usmerjeni v reševanje teh problemov.

2.3.3. Makroekonomsko analizo dopolnjujemo s tabelama:

1. Osnovni kazalci razvoja

2. Celotni dohodek in njegova delitev 1976—1977, ki opisana gibanja gospodarstva ilustrirajo oziroma narekujejo poseben pristop do najizrazitejših problemov v občini.

Sektorsko analizo pa neposredno povezujemo s planskimi izhodišči za leto 1977 s posebnim poudarkom na analizi uresničevanja plana socialnega razvoja občine.

Pomemben del analize uresničevanja in predvidevanj razvojnih možnosti bi morala biti prostorska komponenta razvoja. Žal moramo ob tej priliki ponovno ugotoviti, da prostora kot ekonomsko in socialno dobro splošnega pomena, še nimamo v celoti opredeljenega in ovrednotenega, brez tega pa tudi ne more biti poznana njegova dolgoročna uporabna vrednost oz. politika razporejanja in uporabe prostora za posamezne namene. Delo na tem pomembnem področju moramo vsekakor okrepiti in zlasti v odločanje o teh problemih pritegniti čim širši krog občanov. Cilj usmerjenosti s tako vsebino in dejavnostjo je v prostorskem planu občine, brez katerega niti ekonomski niti socialni razvoj ne moreta biti optimalna.

OPOMBE: (K tabeli OSNOVNI KAZALCI RAZVOJA)

- V planirani strukturi družbenega proizvoda leta 1977 je v primarnem sektorju zajet tudi privatni, kar onemogoča primerjavo s strukturo, doseženo v letu 1976. Da je temu tako, je vzrok v interpretaciji iz srednjeročnega plana.
- Delež investicij v DP predstavlja samo delež investicij v osnovna sredstva gospodarstva.
- Družbeni proizvod leta 1977 ne vsebuje vpliva cen.
- V letu 1976 se je do konca oktobra število prebivalcev občine Škofja Loka povečalo za 444, kar je 1,4 % prirast. Od tega znaša selitveni prirastek 156 ljudi (0,5 % in naravni prirastek 288 ljudi ali 0,9 %).

TABELA I: OSNOVNI KAZALCI RAZVOJA

v (000) din

Kategorija - element	9-mesečni rezultati		Celoletni rezultati		rast	Družbeni plan oz. resolucija 1976		Plan 1977		Plan 1976 - 1980	
	1975	1976	1975	ocena 1976		SRS	Šk. Loka	SRS	Šk. Loka	SRS	Šk. Loka
Prebivalstvo	32.171	32.660	32.271	32.755	1,5*			33.083			33.600
Zaposlenost v dr. sektorju	12.798	13.092	12.762	13.144	3,0	3,0	2,6	2,6 - 3,1	2,9	2,4	2,4
- Gospodarstvo	11.806	12.044	11.739	12.067	2,8	2,9		2,3 - 2,9	2,7	2,3	2,3
- Negospodarstvo	992	1.048	1.023	1.077	5,3	3,7		4,3	3,4	3,0	3,0
Družbeni proizvod	903.500	896.837	1.412.843	1.635.210	16		1.658.000	1.716.971			
- Primarni sektor	30.018	32.286	39.560	42.595	7,7			3,0 (s)			5,0 (s)
- Sekundarni sektor	733.547	700.430	994.641	1.148.468	15,5			64,8 (s)			70,0 (s)
- Terciarni sektor	139.935	164.121	378.642	444.147	17,3	5,0	4 - 5	32,2 (s)	6,1		25,0 (s)
Stopnja rasti (realno)			3 - 4					5 - 7			6,5
Fizični obseg ind. proizvodnje			22,3 (n)	16,4		6,0	6 - 8	7,3	8	7,0	8 - 10
Produktivnost dela v dr. sekt.			23,6 (n)	1 - 2 (r)		2 - 3	2 - 3	3 - 4	2 - 3	3 - 4	4
Izvoz (USA \$)	15.517.712	21.815.722	23.752.572	33.000.000		6,0	+ 18	7 - 8	5 - 7	8,2	19,6
Uvoz (USA \$)	14.587.317	15.086.829	32.049.919	25.000.000		4,0	- 5	7 - 9	10	5,0	14,5
Investicije			345.800	322.521			423.128	27,5	575.570		
- Delež v DP			25,3	19,7			25,5	27,5	33,5	19,7 (g)	16,4 (g)
- Struktura:											
- Gospodarske			283.600	262.521			363.089		405.358		80 (s)
- Negospodarske			62.200	60.000			60.039		167.212		20 (s)
Cene: proizvajalcev			27,3	5 - 6				6			
na drobno			26,0	10 - 11				11			
življenjski stroški			26,0	14				14			
Neto osebni dohodki	312.017	411.981	497.599	583.131	18				3 - 4	3,0 (r)	5,5 (r)
Delež DP občine v DP SRS			1,68	1,89					2,09		

s = struktura v %

g = gospodarske

r = realno

n = nominalno

TABELA 2: CELOTNI DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV 1976 - 1977

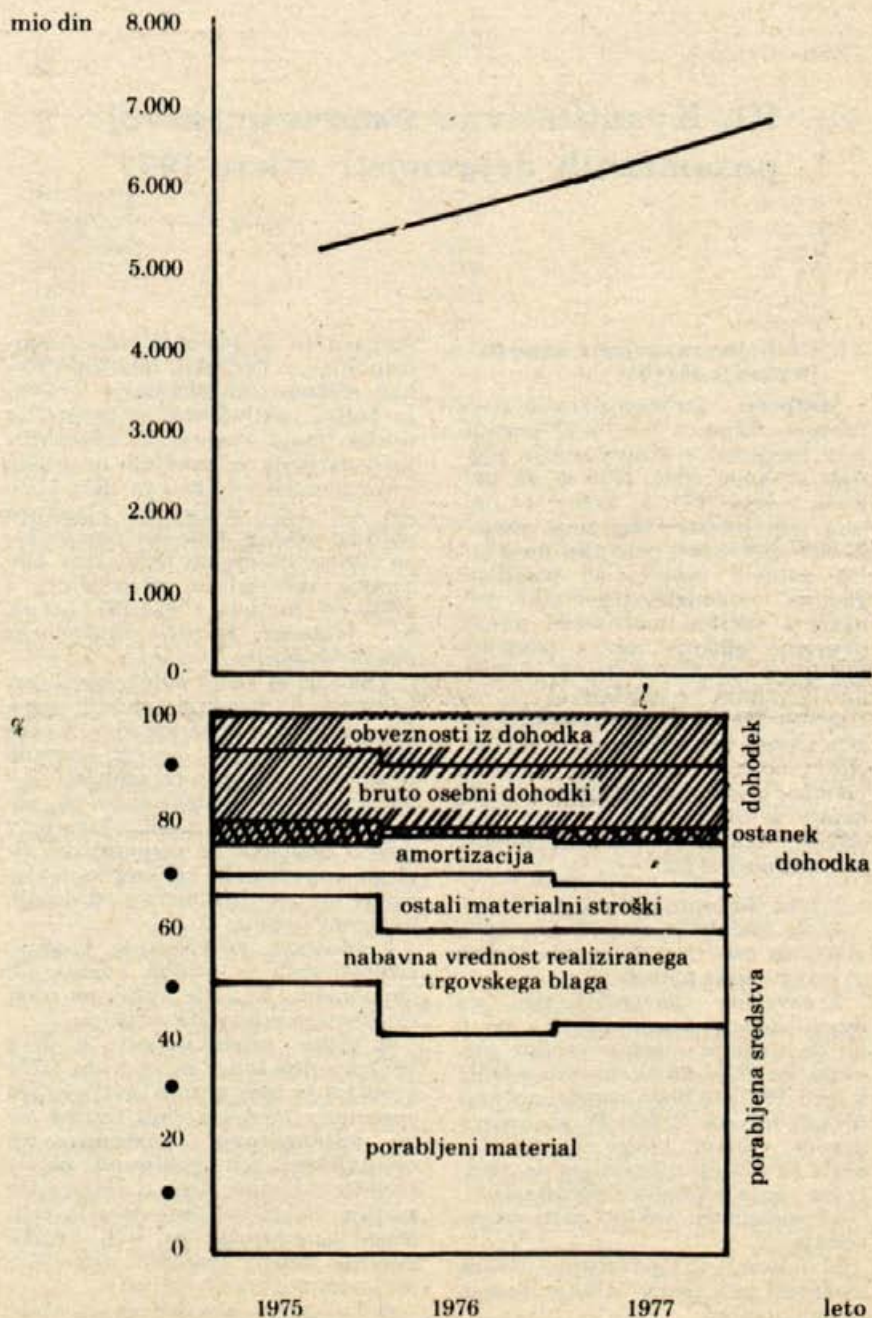
VIR: Podatki SDK in prognoze PAS

v 000

	31/12-1975		30/9-1976		Ocena 1976		Plan 1977		Indeks	
	Zneski	str.	Zneski	str.	Zneski	str.	Zneski	str.	1976 1975	1977 1976
Celotni dohodek	5.305.678	100,0	3.656.137	100,0	6.101.530	100,0	7.138.790	100,0	115	117
Porabljena sredstva	4.112.283	77,5	2.936.186	80,3	4.759.193	78,0	5.568.250	78,0	116	117
Materialni stroški	3.892.835	73,4	2.759.350	75,5	4.466.320	73,2	5.228.520	73,2	115	117
Porabljeni material	2.601.714	49,0	1.542.997	42,2	2.574.846	42,2	3.151.130	44,1	99	122
Nabavna vredn. real. trg. blaga	1.062.515	20,0	773.375	21,2	1.281.321	21,0	1.463.450	20,5	121	114
Ostalo (materialni stroški)	228.606	4,3	442.978	12,1	610.153	10,0	613.940	8,6	267	101
Amortizacija	219.448	4,1	176.836	4,8	292.873	4,8	339.730	4,8	133	116
Minimalna	122.084	2,3	102.807	2,8	170.842	2,8	187.920	2,6	140	110
Pospesena	97.364	1,8	74.029	2,0	122.031	2,0	151.810	2,2	125	124
Dohodek	1.193.395	22,5	720.001	19,7	1.342.337	22,0	1.570.540	22,0	112	117
Obeznosti iz dohod.	238.237	4,5	189.446	5,2	317.280	5,2	356.510	5,0	133	112
Osební doh. in prej. (bruto)	774.151	14,6	609.118	16,7	976.245	16,0	1.113.510	15,6	126	114
Ostanek dohod. (brez izgrub)	180.207	3,4	-78.563	-2,1	48.812	0,8	100.520	1,4	27	206
Družbeni proizvod	1.412.843	26,6	896.837	24,5	1.635.210	26,8	1.910.270	26,8	116	117
Sredstva za reprodukcijo	399.655	7,5	98.273	2,7	341.685	5,6	440.250	6,2	85	129

OPOMBA: V okviru porabljenih sredstev se pod »ostalo« uvršča:

- Razlika med vrednostjo substance na začetku in koncu leta
- Proizvodne in neproizvodne storitve (od leta 1976 dalje)
- Dnevnice, terenski dodatki in izdatki za reklamo, propagando in reprezentanco
- Drugi materialni stroški

13 struktura celotnega dohodka v letih 1975, 1976 in 1977

III. Kvantitativne osnove in razvoj posameznih dejavnosti v letu 1977

3.1. Globalne razvojne možnosti in predpostavke

Možnosti družbenoekonomskega razvoja občine v letu 1977 pogojujejo tendence v gospodarskih gibanjih ob koncu leta 1976 in na prehodu v leto 1977, ki kažejo že opisane značilnosti: oživiljanje gospodarske aktivnosti, zmanjševanje zalog gotovih proizvodov, pozitivna gibanja v zunanje-trgovinski menjavi z večjimi možnostmi uvoza, umirjeno gibanje cen s tendenco hitrejšega naraščanja stroškov, ugodna likvidnost gospodarstva in finančna disciplina, zmanjševanje deleža sredstev za razširjeno reprodukcijo z vplivom na investicijsko dejavnost, prisotnost problemov, ki izhajajo iz sorazmerno hitrejše rasti osebne, skupne in splošne porabe nad možnostmi itd.

V letu 1977 zato pričakujemo:

1. Še nadaljnjo gospodarsko rast, zlasti na osnovi povečevanja osebne in investicijske potrošnje.

2. Izvozno povpraševanje na osnovi gibanja konjunkturo v svetu bo še nadalje močno, vendar menimo, da dosežene ravni izvoza OZD v letu 1977 ne bodo uspele močneje preseči (ocena 30 mio \$), ob predvidenem večjem uvozu (podražitev nafte in ostalih surovin) za ca. 10 %. Izvoz mora še naprej predstavljati:

a) pomemben faktor rasti proizvodnje,

b) faktor, ki povečuje uvozne možnosti in s tem izvajanje investicijskih planov.

3. Splošni pogoji razvoja v slovenskem in jugoslovanskem prostoru in predvsem razpoložljive zmogljivosti

(kapacitete se bodo bistveno povečale samo v Termiki), finančni položaj, možnosti vključevanja v izvoz in boljša oskrbljenost iz uvoza ter uveljavljanje kvalitetnih elementov gospodarjenja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela občine, kot tudi realizacija planirane politike delitve dohodka narekujejo na osnovi doseženih rezultatov planiranje industrijske proizvodnje v višini 8 % prirasta v letu 1977 ter ca. 5 % realnega porasta družbenega proizvoda občine.

Tako in še večjo potencialno rast baziramo na ugodnih splošnih pogojih, nadaljnjem naraščanju izvoza ob že omenjenih večjih uvoznih možnostih, kar smo že zapisali; najpomembnejše predpostavke pa so:

1. Zagotavljanje takih razmerij v delitvi dohodka in razporejanje čistega dohodka, ki bo krepilo materialne osnove dela hitreje od drugih namenov porabe.

2. Možnost povečevanja produktivnosti dela in ostalih kvalitetnih dejavnikov, katerih vpliv na rast družbenega proizvoda stagnira.

4. Večja produktivnost v letu 1977 bo dosežena, če se bodo OZD v občini še bolj prilagajale pogojem zunanega in notranjega tržišča ter se **intenzivneje samoupravno organizirale in poslovno povezovala** (surovine, trg). K temu cilju morajo voditi vse sistemske in tudi druge spremembe, pa tudi kritika sistema delitve osebnih dohodkov ter izvozno-uvoznih režimov.

5. Iz vsega povedanega izhajajo ocene za globalne kazalce razvoja v letu 1977, nakazane že v tabelah analize (procenti porasta):

družbeni proizvod	5-6 %	6-7 %
industrijska proizvodnja	8 %	8-10 %
zaposlenost	2,5 %	2,4 %
produktivnost	2-3 %	4 %
izvoz	5-7 %	19,6 %
uvoz	10 %	14,5 %
osebna potrošnja (OD)	4 %	6 %
delež investicij v OSS		
v družb. proizv. gospo.	15 %	15,2 %
negospodarske inv.		
v družb. proizv.	5 %	6,9 %

Rast skupne in splošne porabe obravnavamo v sektorskem delu, kaže pa ju že pregled planirane delitve celotnega dohodka v letu 1977.

Z rastjo zaposlovanja se približujemo planirani stopnji rasti v Družbenem planu razvoja občine Škofja Loka 1975-1980.

Pričakovana rast osebne potrošnje in tudi družbenega standarda temelji na predpostavki, da bodo v letu 1977 osebni dohodki in skupna poraba naraščali počasneje od rasti dohodka, kar v letu 1976 nismo uspeli realizirati. Dosledno izvajanje samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in razporejanju sredstev za osebne dohodke ter samoupravnih sporazumov o temeljnih planov družbenih dejavnosti 1976-1980 mora zagotoviti počasnejšo ali vsaj usklajeno rast realnih osebnih dohodkov s produktivnostjo, sicer se bo uresničitev temeljnih usmeritev plana premaknila v prihodnost, v letu 1977 predvideni rezultati ne bodo doseženi.

Ocenjene možnosti razvoja v letu 1977 kažejo, da v razvoju za predvidevanji družbenega plana še nadalje

zaostajamo. Ta ugotovitev zahteva nadaljnje napore v iskanju možnosti in rezerv za doseganje hitreje gospodarske rasti in večjih kvalitativnih sprememb v gospodarjenju. Kvalitetna in dinamična gospodarska rast, za katero morajo nosilci samoupravnega planiranja s svojo aktivnostjo v letu 1977 ustvariti ugodnejše pogoje kot letos, je bistvena osnova za uresničevanje temeljnih nalog družbenega plana, ki so tudi v letu 1977 naslednje:

1. Uresničevanje politike ekonomske stabilizacije,
2. Intenzivne spremembe v gospodarski in socialno družbeni strukturi občine,
3. Zagotavljanje dinamične investicijske aktivnosti,
4. Uveljavljanje kvalitetnih sprememb v gospodarjenju.

Seveda še tako strokovno osnovani planski cilji in poti razvoja niso postavljeni realno, če ne vključujejo kot predpogoj nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ob življenjski potrebi krepitve obrambnih sposobnosti celotne družbe.

3.2. Naloge na posameznih področjih skupne politike razvoja

3.2.1. Kadrovska politika in zaposlovanje

Po podatkih iz RAD-1 obrazcev in ocene do konca leta, je znašalo povprečje števila zaposlenih v letu 1976 12.979, kar pomeni 301 več kot leta 1975. Ta podatek velja za zaposlene v celotnem družbenem sektorju, od tega je bilo v gospodarstvu povprečno 11.937 in v negospodarstvu 1.042 zaposlenih.

Povprečno število zaposlenih v letu 1976 je glede na povprečje v letu 1975 po področjih raslo po naslednjih stopnjah rasti:

- industrija	1,7
- kmetijstvo	8,8
- gozdarstvo	18,3
- gradbeništvo	-2,1
- promet	-41,8*
- trgovina	31,1*
- obrt	17,5
- ostale dejavnosti	18,4
- kultura in soc. dejavnost	6,0
- družbeni in državni organi	6,0
Skupaj:	2,4
Od tega	
- gospodarstvo	2,1
- negospodarstvo	6,0

* Gre zgolj za zajemanje podatkov Alpetoura, ki je bil v letu 1975 v celoti prikazan pri prometu, v letu 1976 pa so podatki prikazani po TOZD pri prometu ter pri trgovini in gostinstvu.

Skupna zaposlenost je rasla po 2,4 % povprečni stopnji, v gospodarstvu po 2,1 in v negospodarstvu po 6 % (!). Gre za občutno spremembo

v strukturi zaposlovanja, saj gre v industriji le za 1,7 % povečanje, medtem ko je na ostalih področjih letna stopnja porasta občutnejša (kmetijstvo 8,8; gozdarstvo 18,3; obrt 17,5; ostale dejavnosti 18,4).

Ugotovljeno spreminjanje strukture zaposlenih pomeni:

1. V absolutnem smislu mnogo manj kot kažejo stopnje naraščanja,

2. Prilagajanje strukture zaposlovanja planirani v srednjeročnem planu občine,

3. Zaskrbljujoče povečanje udeležbe zaposlenih na neproduktivnih delovnih mestih, saj se v strukturi družbenega proizvoda po dejavnostih različna stopnja zaposlovanja ni odrazila.

V letu 1977 pričakujemo, da bo število zaposlenih delavcev v skupnem večje za 2,5 %, od tega približno 2,4 v gospodarstvu, na negospodarskem področju pa 3,0 %. Predvideni odstotki pomenijo naslednjo zaposlenost:

- gospodarstvo 12.223 delavcev ali 286 več,

- negospodarstvo 1.073 delavcev ali 31 več,

- skupaj družbeni sektor 13.296 delavcev ali 317 več.

Na področju zaposlovanja se moramo dogovoriti za merila, ki bi zagotavljala oziroma omogočala zaposlovanje in investiranje samo organizacijam, ki pomembno povečujejo kvaliteto gospodarjenja (npr. vsaj 5 % povečanje produktivnosti).

Na doseženi razvojni stopnji v občini Škofja Loka ni prostora za nadaljnjo pospeševanje delovno intenzivnih dejavnosti. Domače delovne sile ni, dobiti od drugod pa je predrago glede na rezultate, ki jih dosežemo. Novo zaposlovanje mora izboljšati kvalifikacijsko strukturo in v maksimalni meri povečevati družbeni proizvod.

Potrebe po delavcih:

V občini so po podatkih Zavoda za zaposlovanje, organizacije združenega dela septembra izkazovale 282 potreb po kadrih, zaposlili pa so jih 242. Od začetka leta pa do konca septembra je bilo skupaj 1.779 potreb, kritih pa 1.414.

Brezposelni:

Konec meseca septembra je 99 oseb iskalo zaposlitev preko Zavoda za zaposlovanje, od tega 43 žensk. 30 oseb (23 žensk) išče svojo prvo zaposlitev, 48 oseb (31 žensk) je starih manj kot 26 let, 19 (2 ženski) pa je težje zaposljivih. Od skupnega števila je 8 oseb takih, ki so se vrnile iz tujine in iščejo zaposlitve.

Kvalifikacijska in spolna struktura brezposelnih v mesecu septembru:

Skupaj	99	43
	Skupaj	Ženske
NP	25	21
P	34	11
KV	26	5
SS	14	6

Iz teh in drugih podatkov ter primerjav je ugotovljeno, da so se osnovni pokazatelji zaposlenosti in zaposlovanja umirili v primerjavi s predhodnimi leti. Potrebe po delavcih so v primerjavi s preteklim letom padle za 8,6, kritje potreb pa je bilo za 20,9% nižje. Na to so vplivali ukrepi in gibanja na gospodarskem področju, iz opisanih gibanj pa tudi sledi:

1. Zaposlovanje se je prilagajalo proizvodni aktivnosti;

2. Delovne sile v občinskem prostoru primanjkuje, zato bodoči razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti ne more sloneti na zaposlovanju.

Koncem 1976. leta moramo ugotoviti, da se naloge iz v letu 1975 podpisane Družbenega dogovora o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka, izvajajo nedosledno in prepočasi. To pomeni, da v občinskem prostoru še ne

razpolagamo s kompleksno analizo in programom potreb po kadrih, na osnovi katerega naj bi pričelo delovati usmerjeno izobraževanje, pa tudi štipendijska politika. V programiranje kadrov se niso dovolj intenzivno vključili niti organizacije združenega dela, niti Zavod za zaposlovanje, sicer ne bi bilo potrebno vsako leto opozarjati, naj se v proizvodnih programih ne računa na zaposlovanje iznad realnih možnosti.

V letu 1977 bomo na tem področju poskrbeli za podrobne analize kvalifikacijske strukture in migracijskih tokov zaposlenih.

V okviru štipendijske politike pa moramo v letu 1977 ponovno analizirati socialne kriterije pri dodeljevanju, zlasti pa je treba stremeti za večjim usmerjevalnim pomenom štipendij v skladu s potrebami združenega dela po sposobnih in strokovnih delavcih.

3.2.2. Kvalitetni kazalci gospodarjenja

1. Produktivnost

Produktivnost, kot izračun družbenega proizvoda na povprečno število zaposlenih po stanju konec meseca, nam za znane in ocenjene podatke daje naslednji pregled:

	Družbeni proizvod v tisoč din	Število zaposlenih v gospod.	Produktiv- nost din/zap.
januar – september 1975	903.500	11.662	77.474
januar – september 1976	896.837	11.873	75.536
realizacija 1975	1.412.843	11.695	120.807
ocena realizacije 1976	1.635.210	11.937	136.987
plan 1977	1.716.971	12.223	140.471
Indeks 1. 9/76	99,3	101,8	97,5
1. 9/75			
Indeks 1976/1975	115,7	102,1	113,4
Indeks 1977/1976	105,0	102,4	102,5

Podatki, ocenjeni za leto 1977 so realni in ne vsebujejo vpliva cen. Podobno je tudi v ostalih tabelah.

S srednjeročnim načrtom razvoja občine 1976–1980 zasledujemo 4 % povprečno realno povečanje produktivnosti. Rezultati preteklih let so pomembno nižji, sodimo pa, da bo v pogledu povečevanja produktivnosti kot osnovnega kazalca kvalitete v gospodarjenju, prav leto 1977 prelomno. Načrtujemo 2,5 % povečanje, kar je sicer manj od planiranega v obdobju 1976–1980, vendar kljub temu zahteva maksimalne napore. K temu cilju pa bo usmerjena tudi politika delitve dohodka in osebnih dohodkov.

2. Ekonomičnost

Ekonomičnost izražamo s celotnim dohodkom na 100 din porabljenih sredstev.

Izračun ekonomičnosti za obdobje, za katero razpolagamo s podatki, nam daje sledeča tabela:

Leto	Ekonomič. (din/100) din porab. sredst.	Indeks
realizacija 1974	130	99
realizacija 1975	129	
realizacija 1–9/1975	128	92
realizacija 1–9/1976	118	
realizacija 1975	129	99
ocena 1976	128	
ocena 1976	128	101,6
plan 1977	130	

V letu 1976 je bilo ustvarjeno 28 din celotnega dohodka na 100 din porabljenih sredstev, ali 1 % manj kot leta 1975. V letu 1977 pa predvidevamo, da bo ekonomičnost poslovanja porasla, in da bo ustvarjeno 130 enot celotnega dohodka, kar pomeni 1,6 % porast. Strukturna udeležba porabljenih sredstev kaže, kako pomembno je racionalno obnašanje na tem področju.

V letu 1977 težimo k temu, da bo celotni dohodek čim večji ob čim manjši porabi sredstev. V gibanju s tako usmeritvijo je iskati potrebna sredstva za hitrejši razvoj gospodarstva in celotne družbe.

3. Rentabilnost

Rentabilnost izražamo z dohodkom na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev.

Tabela izračuna rentabilnosti:

Leto	Rentabilnost (din/100 din pov. upor. sred.)	Indeks
1974	50	84
1975	42	
1-9/1975	31	90
1-9/1976	28	
1975	42	107
1976	45	
1976	45	104
1977	47	

Rentabilnost se v gospodarstvu občine v letih 1974 in 1975 zmanjšuje (za 16 % in za 10 %) v letih 1976 in 1977 pa pričakujemo njeno povečanje in sicer za 7 % in 4 %.

Tako prikazana dejstva navajajo na dve ugotovitvi:

1. Relativno zmanjševanje razpoložljivih poslovnih sredstev spremlja njihovo racionalnejše uporabljanje, ki pa se mora še izboljšati.

2. Srednjeročna planska usmeritev je v vzpodbujanju proizvodnje zaradi akumulacije (donosnosti). Ta cilj gospodarstvo občine sicer zasleduje, vendar prepočasi.

Opozoriti pa moramo, da so posamezne dejavnosti oz. panoge različno uspešne v svojem gospodarjenju, kar ugotavljamo v vsakoletni analizi. Cilj ekonomske politike je v podpiranju rentabilne proizvodnje, k čemur teži tudi usmerjanje investicij.

4. Izgube

Izgube so najbolj konkretni izraz nerešenih gospodarskih problemov. Vzroke zanje lahko iščemo tako pri ustvarjanju kot tudi pri delitvi dohodka. V letu 1976 pa je obstajal tudi pomemben obračunski vidik.

Zaostrene tržne razmere in spremembe predpisov so povzročile v gospodarstvu občine Škofja Loka znatno poslabšanje poslovnih rezultatov. Tako se je povečalo število OZD z izgubo na 22, skupna izguba po 9-mesečnem poslovanju pa od 5.568 v letu 1975 na 156.207 tisoč din v letu 1976 (od tega na substanci samo 1.158 tisoč din). Ob letošnji izgubi je treba upoštevati 193.601 tisoč din neplačane realizacije in stroške realizacije, plačane v 15 dneh po obračunski dobi 67.071 tisoč din. Razlika 126.530 tisoč din je:

1. nižja od izkazanih izgub
2. ne pripada samo OZD, ki izgube izkazujejo.

Med nosilci izgub so največji v industriji (od 156 mio kar 144), pomembno izgubo pa izkazuje tudi promet (7,8 mio din).

OZD, ki izkazuje izgubo, lahko razdelimo v dve kategoriji:

1. V prvi so tiste, ki izgube ob odsotnosti sistemskih sprememb ne bi izkazovale (LTH, Alples, Gorenjska predilnica, Alpina)

2. V drugi grupi pa so OZD, ki so jim izgubo povzročili previsoki stroški, slaba prodaja, forsiranje izvoza, delno pa tudi cene in notranje težave (Iskra Železniki, Iskra Reteče, Alpetour).

Zlasti te organizacije bodo morale temeljito pretresti svojo proizvodno in prodajno politiko v letu 1977, seveda s polno pomočjo širše skupnosti, ki si je odpravo kriznih slabosti v gospodarjenju zastavila tudi kot planski cilj. Vedeti moramo, da ni več računati le na izjemne ugodnosti in tako imenovano »socializacijo izgub«, medtem ko se notranji problemi in težave ne rešujejo ustrezno.

5. Integracijski procesi

Za gospodarstvo občine še vedno veljata dve ugotovitvi:

1. da je relativno atomizirano – prevlada manjših organizacij združenega dela,

2. da poteka poslovno povezovanje in sodelovanje med posameznimi OZD še vedno na klasičnih osnovah in kupoprodajnih odnosih.

S sprejetjem Zakona o združenem delu ter samoupravnih sporazumov o temeljnih planov razvoja dejavnosti skupnega pomena, nadaljnjem prilaganjem zakonodaje ustavnim rešitvam, so odstranjeni objektivni razlogi, ki so preprečevali prevlado širših družbenih interesov nad podjetniškimi.

Tudi bančna politika in politika uresničevanja srednjeročnega razvojnega načrta občine vzpodbujata in podpirata samoupravno organiziranje in povezovanje OZD na dohodkovni osnovi, ker je le-tako zagotovljena:

1. dolgoročna perspektiva razvoja posamezne dejavnosti,

2. racionalna delitev dela, zmožljivosti, proizvodnih programov,

3. optimalni rezultati v uporabi dela in sredstev:

Zlasti OZD lesne in elektro industrije ter prometa so v minulem letu pričele konkretnije koristiti to rezervo in kvaliteto razvoja, kot pomemben dosežek pa moramo imenovati združitev trgovskega podjetja Loka, proizvodnega Peks in gostinskega podjetja Jelen v enotno delovno organizacijo LOKA Škofja Loka.

V letu 1977 si bomo na področju organiziranosti in planiranja razvoja prizadevali:

1. dosledno izpolnjevati določila in rešitve zakona o združenem delu,

2. v iskanju ekonomske motiviranosti za samoupravno reševanje razvojnih vprašanj na osnovi združevanja dela in sredstev,

3. uveljaviti dohodek kot osnovo za vse oblike povezav,

4. da bo občinsko gospodarstvo še bolj odprto in pripravljeno za sodelovanje in vključevanje v širše razvojne tokove,

5. odpraviti nezaupanje in subjektivne odpore v poslovnih in drugih strukturah do uveljavljanja širših in naprednejših razvojnih pogledov.

Pričakujemo, da bodo v letu 1977 na področju organiziranja in povezovanja storjeni pomembni premiki, še zlasti, ker so temeljne naloge tudi širše družbenopolitične skupnosti usmerjene enako.

3.2.3. Zunanje trgovinska problematika

V izvoz se v občini Škofja Loka vključuje 17 OZD, od tega 15 industrijskih, neblagovni izvoz oziroma devizne prihodke iz tega naslova pa izkazuje Alpetour. Mesečno gibanje izvoznih rezultatov spremljamo v Biltenu. Iz podatkov za desetmesečno obdobje v letu 1976 sklepamo, da bo gospodarstvo občine v letu 1976:

1. Preseglo doseženo raven izvoza v letu 1975 (23,7 mio \$) za skoraj 10 mio \$.

2. letni plan izvoza (27,7 mio \$) izpolnilo 118 %.

V omenjenem obdobju, za katerega razpolagamo s podatki, je bila v letu 1975 struktura izvoza naslednja: na področje s konvertibilno valuto (predvsem razvoju zahod) smo uspeli plasirati 67 % izvoza, na klirinško področje 29 % in v dežele v razvoju 4 % izvoza. Podatki za leto 1976 pa so naslednji: 68 % konvertibilnega, 28 % klirinškega izvoza in 4 % izvoza v dežele v razvoju.

Regionalna usmerjenost izvoza je ugodna in ustreza potrebam razvoja. V letu 1977 pričakujemo nadaljnjo rast razvoja, čeprav ne v letos doseženi stopnji ter porast sodelovanja z deželami v razvoju. V obe smeri bodo vodili napori ekonomske politike in razvojna prizadevanja nosilcev izvoza — OZD v občini.

Najpomembnejši nosilci izvoza v občini so: Alpina (6 mio \$), LTH (5,5 mio \$) in Iskra Železniki (4,5 mio \$).

Žal moramo ugotoviti, da v vzpodbujanju izvoza ni odločilen motiv mednarodna konkurenčnost, ki je naše gospodarstvo brez pomembnega dviga produktivnosti ne bo povečalo.

Področje uvoza je v letu 1976 obvladovala restriktivna uvozna politika kot posledica plačilno bilančnih težav. OZD so se v tej smeri prilagodile tako:

1. Oskrbele so se z reprodukcijskim materialom na zalogo
2. V manjši meri so se orientirale na domače surovinske vire
3. Upočasnile so modernizacijo opreme.

V letu 1975 je 19 OZD (industrija in obrt), ki sodelujejo v uvoznem povpraševanju, uvozilo za cca 32 mio \$ oz. za 34 % več od izvoza. Rezultati v letu 1976 pa kažejo, da bomo:

1. višino uvoza in s tem uvožno navezanost gospodarstva v letu 1976 močno zmanjšali (20 % pod planom in cca 30 % pod lansko ravniyo)
2. Ustvarili znaten presežek v zunanjetrgovinski menjavi, zlasti če upoštevamo še devizni prihodek Alpe-toura (cca 2,5 mio \$).

Prav zaradi tega ne računamo pokritosti uvoza z izvozom kot običajno.

Največji uvozniki so OZD, ki so hkrati tudi pomembne izvoznice: LTH, Iskra Železniki, Alpina, Jelovica in pa Gorenjska predilnica (nad 4 mio \$).

V regionalni strukturi uvoza je potrebno poudariti, da izrazito prevladuje uvoz s konvertibilnega področja, dočim dežele v razvoju v uvozu ne sodelujejo. Značilno pa je tudi ustaljeno razmerje med reprodukcijskim materialom in surovinami (nad 90 %) ter investicijsko opremo v okviru uvoza (slabih 10 %).

Omejevanje uvoza v doseženi meri na dolgi rok ni možno, saj so potrebe po repromaterialu in moderni opremi visoke, njihovo zadovoljevanje v letu 1977 pa bo lahko bistveno boljše, kar bo imelo pozitiven vpliv na gospodarsko rast.

Izvozno uvozna problematika se zaradi visokega deleža družbenega proizvoda v mednarodni menjavi (cca 30 %) upravičeno uvršča med temelje ekonomske stabilizacije. Na uspehih te pa sloni družbeni in ekonomski razvoj tudi v letu 1977.

3.2.4. Investicijski programi v letu 1977

Informacija SDK o investicijah v teku po stanju na dan 30/9-1976 sporoča, da je v tem času v občini pri 22 investitorjih ugotovljenih 41 nedokončanih investicijskih objektov v skupni predračunski vrednosti din 299.267 tisoč. Med temi investicijami so največje naslednje:

Investitor	Opis investicije	Predr. vrednost	Lastna sredstva	Krediti
Niko Železniki	proizvodna hala	61.172	25.547	35.625
Alpina Žiri	proizv. sklad. hala	27.201	10.201	17.000
Kladivar Žiri	tovarniška stavba	30.746	12.256	18.490
ABC-VT Loka	blagovnica Žel.	12.064	4.797	7.267
Termopol Sov.	industr. objekt	15.973	8.202	7.771

Kot prvi izmed nedokončanih je bil aktiviran obrat predelave kamene volne Termike na Trati, ki se je gradil tudi v letu 1975, v vrednosti cca 120 mio dinarjev.

Ugotavljamo, da se prioritetni plan investicij za leto 1976 izvršuje (Niko, Termopol, Kladivar, ABC-blagovnica v Železnikih). Od negospodarskih investicij pa je bilo v letu 1976 realizirano: prizidek ZD Škofja Loka, telovadnica in VVZ v Zireh,

zimski bazen v Železnikih, prizidek OŠ Železniki in poslovna hiša v Škofji Loki.

Za leto 1977 so gospodarske organizacije prijavile investicije (bodisi, da se investicija v tem letu prične, dokonča ali v celoti izvede) v skupni predračunski vrednosti 938.673 tisoč din. Od tega je 14 % predvidenih obratnih sredstev in 86 % za osnovna sredstva. Tehnična struktura investicij v osnovna sredstva je predvidoma taka:

			strukt. v planu 1976 - 80
Gradbena dela	419.473.000 din	52,1 %	25 %
Domača oprema	188.268.000 din	23,4 %	75 %
uvož. opr. in ost.	197.839.000 din	24,5 %	
s k u p a j:	305.580.000 din	100 %	100 %

Vire sredstev za predvidene investicije so delovne organizacije predvidevale v naslednji strukturi:

lastna oz. združena sred.	57,0 %
kreditni domačih bank	33,6 %
posojila in krediti iz tujine	4,1 %
drugi viri	5,3 %

Od celotne investicijske vsote bo 61 % sredstev (575.570.000 din) potrebnih v letu 1977. Med prijavljenimi investicijami so mnoge že v teku ali so bile prijavljene že preteklo leto.

V letu 1977 pričakujemo dokončanje naslednjih investicijskih objektov: proizvodno skladiščna hala Alpine, proizvodno upravno poslopje Nika, Termopola in Kladivarja ter blagovnica ABC Loka v Železnikih.

Poleg tega pa uvrščamo med prioritete investicije v letu 1977 še naslednje:

Investitor – investicija	Predr. vrednost	Od tega krediti
Iskra Železniki – II. faza	25.485	14.800
LTH – oprema	32.256	9.677
Termika Bodovlje, Poljane	22.000	8.000
Marmor – razširitev	17.000	12.500
Jelovica – stavb. pohoštvo	20.000	9.100
Jelovica – mont. objekti	24.784	12.000
Jelovica – trgovina	4.000	1.000
Alpes – obrat masivnih el.	30.000	7.500
Etiketa – adaptacija prostorov	6.000	3.000
Šešir – obrat Gorenja vas	3.600	–
Posestvo in TMK – silosi	24.533	10.381
Posestvo in tovarna močnih krmil – zemljišča in mehanizacija	1.500	950
KZ Škofja Loka – Mlekarna	1.500	1.200
KZ Sora – žaga, pekarna	6.700	2.600
Tehnik – stranski obrati	16.000	6.000
Aleptour – žičnice Stari vrh	2.056	2.000
Alpetour – izobraževalni center	10.720	7.860
Alpetour – kolodv. restavracija	5.113	2.303
ABC Loka – trg. center Podlubnik	16.600	8.300
ABC Loka – trg. center Žiri	17.000	8.500
Bistra – obnova in adaptacija	600	–
A. GOSPODARSKE INVESTICIJE	287.952	127.671
Komunalne dejavnosti (Tehnik)	35.050	20.000
PTT – ATC Šk. Loka in p. Žiri	15.000	3.000
Vodno gospodarstvo	3.040	–
Elektrifikacija	10.866	3.850
Ceste	23.500	2.100
Tržnica (začetek)	2.000	–
B. DEJAVNOST SKUPNEGA POMENA	89.456	28.950

v 000 din

Investitor – investicija	Predračunska vrednost	Od tega krediti
Pospeševanje kmetijstva	18.000	7.000
Agromelioracije	3.450	–
Malo gospodarstvo	7.500	2.500
Kmečki turizem	2.000	700
C. INVESTICIJE V ZAS. SEKTOR (gosp.)	30.950	10.200
TTKS – manjši športni objekti	435	–
SOV – VVZ Podlubnik	10.400	–
OSS in SO – socialni zavod	47.000	5.000
Center slepih – šola za adm. in telef.	23.824	–
Stanovanjska izgradnja (družbena)	85.553	16.000
D. NEGOSPODARSKE INVESTICIJE	167.212	21.000
SKUPAJA + B + C + D	575.570	187.821

Opombe:

1. V letu 1977 predvidevamo tudi vlaganje v priprave na gradnjo proizvodno-trgovinsko-skladišnega kompleksa na Godešiču (infrastruktura).
2. Investicije v komunalno dejavnost sestavljajo naslednja vlaganja:

	v tisoč din
Tehnik, TOZD Komunalna	20.000
OSKIS	2.650
KS	5.000
Samoprispevki	5.300
Prostovoljno delo in material	2.100
S k u p a j :	35.050

3. Investicijev KS Škofja Loka:

Priprave za športni center	1.000
Pokopališče Lipica	4.813

V prihodnje bo morala KS izdelati v začetku leta celovito investicijsko bilanco.

4. Vlaganja v cestno infrastrukturo zajemajo:
cesta Podrošt – Sorica 9.400
podvoz Godešič 12.000
občinska cesta Puštal – Sora 2.100
5. Od sredstev, predvidenih za agromelioracije v višini 3.450.000 bo za predviden obseg del prispevala KZS 1.515.000 din.
6. V planu investicij v komunalno dejavnost in druge dejavnosti skupnega pomena so zajeti tudi programi investicijskih del krajevnih skupnosti.
7. Planirane investicije v letu 1977 ne bodo v celoti dokončane, verjetno pa bo prišlo tudi do nekaterih podražitev.
8. V investicijah v stanovanjsko gradnjo je upoštevana le družbena-blokovna gradnja
9. Kjer ni podatka o kreditih, se smatra, da jih ni.

Sektorska struktura gospodarskih investicij (družbeni sektor)

	Plan 76 – 80 struktura	Investicije v 000 din	1977 struktura
I. sektor	7,2	34.233	11,9
II. sektor	69,7	201.685	70,0
III. sektor	23,1	52.094	18,1
Skupaj:	100,0	287.952	100,0

Iz tabele je razvidno, da predvidevamo hitrejši razvoj primarnega sektorja na račun terciarnega, kar je v skladu s prioritetaми republiškega plana. Enak zaključek velja za udeležbo infrastrukturnih investicij v družbenem produktu.

	Plan 76 – 80 struktura	Investicije v 000 din	1977 struktura
Skupaj investicije	100,0	575.570	100,0
Infrastruktura	16,8	89.456	15,5
V zasebni sektor (gosp. del)	9,2	30.950	5,4
Negospodarske	18,8	167.212	29,0

Med negospodarskimi investicijami v letu 1977 bi morali upoštevati tudi zasebno stanovanjsko gradnjo (cca 50 mio din), ki povečuje tudi obseg vlaganj zasebnega sektorja.

Pri sestavi pregleda investicij v letu 1977 smo upoštevali investicije:

1. Do tretje stopnje pripravljene (izdelana projektna dokumentacija z vsemi soglasji, izdelan investicijski program ali investicijski program v izdelavi) ob predpostavki, da ni urbanističnih oz. oz. prostorskih ovir;

2. ki še niso pričete;

3. pri katerih ni resnejšega dvoma o kreditni sposobnosti (ocena banke),

4. samo investicije, ki zadovoljujejo dovoljene kriterije: bistveno povečanje produktivnosti in planirana stopnja zaposlovanja,

5. in investicije, ki predstavljajo nadaljevanje že začete modernizacije s ciljem bistvenega izboljšanja proizvodnih rezultatov (sanacija).

Ljubljanska banka, enota Škofja Loka, ima kreditni potencial v letu 1977 cca 130.000.000 din, od česar je neangažiranih cca 90 mio. Pri strukturi virov sredstev kot jo predvidevajo delovne organizacije, bi takšen kreditni potencial zadostoval za cca 270 mio investicij.

Vemo pa, da nekatere delovne organizacije (Alpetour, Alpina, Termika, Ljubljanske mlekarne, PTT) prejema kredite pri drugih enotah LB ali pri drugih bankah, kar pomeni za cca 120 mio investicij brez soudeležbe kreditov škofjeloške enote LB.

Zato menimo, da investicijski krediti ne bodo ovira pri realizaciji planiranih investicij, zlasti če bodo delovne organizacije poskrbele za potrebno dokumentacijo.

Vendar moramo opozoriti, da omenjeni pregled nameravanih investicij ni edino vodilo poslovni banki pri sestavljanju plana investicijskih kreditov v letu 1977, saj morajo biti na prvem mestu upoštevani dogovorjeni narodno gospodarski kriteriji, približevanje planirani družbeno gospodarski strukturi in spoštovanje srednjeročne razvojne politike (produktivnost, izvoz, zaposlovanje).

S kvalitetnim in odgovornim uveljavljanjem sprejetih kriterijev v naložbah pa ne usmerjamo le razpoložljivih sredstev, temveč tudi nji-

hovo racionalno uporabo s smotrom čim hitrejšega usposabljanja novih zmogljivosti.

Investicije kot osnovni razvojni faktor obravnavamo v srednjeročnem planu globalno, v funkciji spreminjanja gospodarske strukture, uresničevanje usmeritev razvoja pa spremljamo konkretno v letnih planskih dokumentih. Ob naštetih investicijskih objektih, ki naj bi se zgradili ali pričeli graditi v letu 1977, moramo omeniti, da v celoti ne ponazarjajo procesa modernizacije tehnologije oz. proizvodnih programov, poleg tega pa še:

1. Glede na proizvodne rezultate in jasno razvojno dolgoročno usmeritev bodo postale LTH še pomembnejši faktor razvoja in razvitosti škofjeloškega gospodarstva. Zato lahko pričakujemo njihovo pomembnejšo udeležbo v okviru celokupnih investicijskih vlaganj.

2. Da se mora investicija Jelovice v proizvodnjo montažnih objektov uskladiti s programom industrijske stanovanjske gradnje v Sloveniji in Jugoslaviji.

3. Pred realizacijo nekaterih investicijskih programov Alpetoura se morajo rešiti vprašanja financiranja turistične infrastrukture in delitve dela tovarnega prometa z železnico.

4. Družbenopolitične skupnosti in bančne organizacije bodo podpirale razvoj na osnovi združevanja dela in sredstev.

3.2.5. Razvoj kmetijstva, obrti in turizma

1. Program razvoja kmetijstva za leto 1977

Leto 1976 pomeni prvo leto uresničevanja družbenega plana razvoja kmetijstva v občini Škofja Loka 1976–1980 in prvo etapo izvajanja srednjeročne politike. Prve ocene kažejo, da je srednjeročna usmeritev pravilna in že daje določene rezultate.

V letu 1976 je Kmetijska zemljiška skupnost Škofja Loka pričela s konkretnjšim izvajanjem zemljiške politike. V skladu s planom je bila začeta akcija izvajanja agromelioracij. Že v prvih desetih mesecih tega leta je bilo za kmetijstvo na novo pridobljenih in za strojno obdelavo usposobljenih 35 ha zemljišč. Nove površine pomenijo tudi zagotovilo za ohranjanje obstoječih kmetijskih površin. Izvajanje agromelioracij je dolgoročno usmeritev s ciljem ohranjenja obstoječih in pridobivanja novih kmetijskih površin za kmetijske namene. Želja Kmetijske zemljiške skupnosti je, da se v letu 1977 približamo planskemu cilju: izboljšanje 100 ha površin. Sredstva za ta dela se zbirajo iz prispevka iz spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in so zagotovljena. Še večji razmah agromelioracijskih del je v letošnjem letu zaviralo pomanjkanje gradbene mehanizacije.

V letu 1976 je bilo za kmetijstvo z agromelioracijami pridobljeno 45 ha intenzivnih travnikov. Vrednost agromelioracij je bila 1.350.000 din, od tega je KZS prispevala 593.000 din.

V letu 1977 se bo obseg agromelioracij bistveno povečal (100 ha) njihovo vrednost predvidevamo v višini 3.450.000 din, od tega KZS 1.515.500 din. V bodoče pa je stremeti tudi za vključevanje družbenega sektorja in bančnih sredstev v te namene, kar bo pospešilo realizacijo načrtov na tem področju.

V letu 1976 so bila začeta obnovitvena dela na hidromelioracijskem sistemu v Gorenji vasi. Dela bo potrebno nadaljevati tudi v letu 1977. V pripravah za izvedbo potrebnih hidromelioracij bo potrebno navezati stike z območno vodno skupnostjo.

V načrtovanih hidromelioracijah je potrebno proučiti tudi možnost realizacije komasacij in formiranje proizvodnih skupnosti. Do sedaj dela že 8 večjih strojnih skupnosti, 3 pašne skupnosti, 1 melioracijska skupnost in več manjših strojnih skupnosti, ki temeljijo le na dogo-

vorih njihovih članov. Tem oblikam dela bo potrebno dati leta 1977 še večji poudarek in še večjo pozornost pospeševalne službe.

Kmetijska zemljiška skupnost nima predvidenih večjih sredstev za spremembo lastništva na zemljiščih. Za ta namen bo KZS vlagala sredstva le v izjemnih primerih, ko bo ta ekonomsko utemeljena. Še vedno ni formiran sklad kmetijskih zemljišč, ker nekmetijske organizacije združenega dela in Skupščina občine iz objektivnih razlogov še niso prenesle kmetijskih zemljišč v sklad. Dokončno formiranje sklada je ena izmed prioritarnih nalog KZS v letu 1977. Naslednja važna naloga pa je sprejem odloka o zaščitenih kmetijah, ki bo tudi osnova za izvajanje diferencialnih pospeševalnih ukrepov.

V letu 1977 bo dokončno izdelana kategorizacija kmetijskih zemljišč, ki bo realna osnova za smotnejše izkoriščanje kmetijskih zemljišč.

Kmetijstvo se je v letošnjem letu razvijalo v skladu s programom razvoja kmetijstva, ki ga sestavljajo vse akcije, ki jih je začel in uspešno izvajal že ukinjeni sklad za pospeševanje kmetijstva v občini. Za potrebe pospeševanja je bilo v letu 1976 porabljenih 3.300.000 din. Za realizacijo pospeševalnih akcij v letu 1977 pa je potrebnih 4.250.000 din. Za pospeševanje so namenjena sredstva bivšega investicijskega sklada, lastni viri, in sredstva, ki jih po družbenem dogovoru o uresničevanju družbenega plana združujejo podpisniki za delo pospeševalne službe. Teh sredstev bo 2.420.000 din, ostane pa še 1.830.000 din nezagotovljenih sredstev.

Preusmerjanje kmetijske proizvodnje je teklo po ustaljenem programu. V proces preusmeritve se vključujejo še nove kmetije. Srednjeročne investicijske kredite je v letu 1976 dobilo 76 kmetij v skupni višini 5.880.000 din. Vse pospeševalne akcije se bodo nadaljevale tudi v letu 1977.

V letu 1976 je bila formirana tudi služba za pospeševanje kmečkega turizma, ki bo zagotovila hitrejši razvoj kmečkega turizma v naslednjih letih.

V letu 1976 je bilo veliko dela in sredstev vloženih tudi v neproizvodno področje kmetijstva.

Ustanovljenih je bilo 15 aktivov kmečkih žena, ki so opravili že veliko dela na področju vključevanja kmečkih žena v družbene tokove. Ta oblika dela bo v letu 1977 deležna že večje družbene podpore.

Obe kmetijski zadrugi sta pričeli kreditirati tudi stanovanjsko gradnjo kmetov iz sredstev HKS.

Odobrenih je bilo 13 kreditov v višini 530.000 din. Sistem kreditiranja stanovanjske gradnje še ni zgrajen, potrebno bo združevanje sredstev za stanovanjsko gradnjo in zagotoviti sredstva za regresiranje obresti od stanovanjskih kreditov.

Pomembni uspehi na področju zagotavljanja socialne varnosti kmetov so bili doseženi pri vključevanju kmetov v pokojninsko-invalidsko zavarovanje. Dosedaj se je vključilo že 105 kmetov-kooperantov. Tem je omogočeno tudi kreditiranje nakupa let za uveljavljanje delovne dobe za čas, ko je kmet delal na kmetiji. Tudi v letu 1977 bodo naloge na neproizvodnem področju kmetijstva deležne vse pozornosti in podpore.

Za izvedbo nalog na področju prostora in zagotavljanja socialne varnosti kmetov bo potrebno še trdnejše sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi skupnostmi.

2. Razvoj obrti v letu 1977

V letu 1976 se je pričel izvajati družbeni dogovor o pospeševanju malega gospodarstva in to s tem, da je Ljubljanska banka odobrila investicijske kredite za ureditev delavniških prostorov in nakup strojne opreme 8 obratom družbenega in zasebnega sektorja v skupni višini 860.000 dinarjev.

Uresničevanje družbenega plana glede razvoja obrti v letu 1977 pa bo potekalo predvsem v naslednjih poglavitnih smereh in sicer:

a) v hitrejšem razvoju uslužnostnih obrtnih dejavnosti

b) v tesnejši povezavi obrtnih dejavnosti, ki se opravljajo na industrijski način z organizacijami družbenega dela industrijskih panog.

Uslužnostna obrt, zlasti deficitarna, bo v razvojni politiki občine deležna posebne pozornosti in podpore.

Tako je treba še bolj kot doslej skrbeti za dodeljevanje ustreznih lokacij za objekte in poslovne prostore za tovrstne dejavnosti. Pri tem je predvsem mišljena projektirana predvidena obrtna cona na Grencu, kakor tudi ustrezni prostori za uslužnostne in servisne delavnice pri novih stanovanjskih naseljih in v večjih potrošniških središčih. Enako je treba poskrbeti da družbene obrtne delavnice, ki še delajo v neustreznih prostorskih pogojih, dobijo sredstva in lokacije za novogradnje.

Nadaljevati je z dodeljevanjem kreditov za osnovna sredstva malemu gospodarstvu s strani Ljubljanske banke v smislu obvez sprejetega družbenega dogovora, čigar realizacija je že v letu 1976 pokazala vzpodbudne rezultate.

Stremeti je, da se kadrovska struktura zaposlenih v obrti še izboljša. To bo mogoče doseči z dopolnilnim izobraževanjem zaposlenih in z boljšim in smotrnejšim vključevanjem mladine v izučevanje obrtnih poklicev.

Ob sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in drugimi zainteresiranimi organi je treba poostriži nadzor nad nelegalno obrtno dejavnostjo in z obravnavanjem posameznih primerov doseči, da se število registriranih obrtnih delavnic poveča.

Prizadevati si je, da se bo v letu 1976 ustanovljeno združenje samostojnih obrtnikov aktivno vključilo v akcije, ki prispevajo k razvoju obrti.

Na osnovi analiz potreb po KS ter ankete o razvojnih perspektivah samostojnih obrtnikov, se bo združe-

nje zasebnih obrtnikov skupaj z ostalimi dejavniki moralo vključiti v programiranje razvoja obrti, kar je predpogoj za realizacijo družbenega dogovora o pospeševanju malega gospodarstva. Osnovo vseh akcij mora predstavljati srednjeročni program razvoja malega gospodarstva v občini Škofja Loka, ki se mora izdelati čimprej.

V zasebni sektor obrti predvidevamo v letu 1977 naslednja vlaganja:

V storitveno obrt
V proizvodno obrt
V gostinstvo
V avtoprevoznništvo

Vzpodbujati je treba ustanavljanje gostinsko-turističnih obratov v krajih, kjer le-teh primanjkuje in razširitev obstoječih.

Prizadevanja naj bodo usmerjena tudi na iskanje ustreznih kmetij, kjer bi se ob kreditni pomoči lahko pričeli ukvarjati s kmečkim turizmom.

1,8 mio din ob 0,7 mio din kreditov
2,5 mio din ob 0,9 mio din kreditov
1,5 mio din ob 0,6 mio din kreditov
1,7 mio din naložb v obnovitev
voznega parka

Poleg tega pa lahko pričakujemo v primeru odprtja obrtniške cone na Grencu ter pričetka delovanja trgovsko-gostinskega centra Podlubnik na tem področju še pomembne naložbe, ki se bodo seveda odrazile tudi v potrebah po kreditih.

3. Turizem

Vsestranska dejavnost, ki jo označujemo s pojmom turistifikacija, je v občini Škofja Loka uvrščena v okviru razvojnih ciljev srednjeročnega plana. Na tem področju se bomo

omenjeni orientaciji razvoja v letu 1977 približali z izpolnitvijo dveh glavnih nalog:

1. Ustanovili bomo Turistično poslovno skupnost, ki mora močneje afirmirati široke možnosti za razvoj vseh vrst in oblik turizma ter zlasti povezovati dejavnike, ki v turizmu sodelujejo.

2. Še nadalje bomo ob pospeševanju in preusmerjanju kmetijstva razvijali tudi kmečki turizem kot posebno zvrst gostinsko-turističnih storitev. Dopolnilna dejavnost s to vsebino se je do sedaj uveljavila zlasti na kmetijah Starega vrha, kjer je npr. pri 7 kmečkih gospodarstvih na voljo cca 70 ležišč, število gostov pa vse večje.

V letu 1977 predvidevamo usposobitev v tej smeri še za nadaljnjih 8 kmetij, ki so evidentirane pri pospeševalcu za kmečki turizem Škofja Loka, uporabljena pa bodo tudi pomembna bančna sredstva (že odobrena v višini 600.000 din).

V obravnavo problemov v zvezi z razvojem turizma sodijo tudi dejavnost in investicije Alpetoura, vendar s podrobnejšimi podatki ne razpolagamo.

Razvoj kmečkega turizma v letu 1977 bo nadaljevanje začelih procesov valorizacije prirodnih možnosti iz prejšnjih let, njegova osnovna gibalna sila pa bo pospeševalna služba z najpomembnejšimi delovnimi nalogami:

1. Nadaljevanje dela na področju izobraževanja;

2. Poglobljena valorizacija prostora oz. naravnih možnosti za okvirni program razvoja kmečkega turizma;

3. Izdelava turističnih in investicijsko usmeritvenih programov;

4. Strokovno spremljanje kmetij v vseh fazah uvajanja dopolnilne turistične dejavnosti.

Finančno so akcije ovrednotene s 365.000 din nepovratnih sredstev iz okvira KZS.

3.2.6. Ostale dejavnosti skupnega pomena

1. Program geodetskih izmer

Za smotrno izrabo prostora in načrtovanje projektov, ki posegajo v prostor, je nujno potrebno, da razpolagamo s sodobnimi geodetskimi načrti in kartami. V ta namen so bili v letu 1976 izdelani:

– temeljni topografski načrti v merilu 1:10.000 za celotno območje občine,

– zemljiško katastrski načrti v merilu 1:1.000 na površini 105 ha za območje Železnikov,

– temeljni topografski načrti v merilu 1:500 za reteško polje na Jeperci, v delu pa je reprodukcija

katastrskih načrtov stare grafične izmere za k.o. Dorfarje in Godešič.

Program geodetskih izmer v letu 1977 zajema naslednje naloge:

1. Za območje naselij Križna gora in Moškrin je izdelati temeljni topografski načrt v merilu 1:5.500.

2. Na karti občine Škofja Loka merila 1:120.000 je izdelati tematske prikaze upravne razdelitve v občini in karto spomenikov in spominskih obeležij iz NOB.

3. Za izdelavo urbanističnih načrtov Škofje Loke, Železnikov in Žirov je reambulirati temeljne topografske načrte.

4. Na površini 100 ha je izdelati temeljne topografske načrte v merilu 1:1.000.

5. Postaviti je navezovalno mrežo na območju Škofje Loke, kjer je predvidena izdelava zazidalnih načrtov.

6. AOP katastrskega operata je kompletirati z registrom prebivalstva, vložnimi številkami in določili Zakona o kmetijskih zemljiščih.

7. Izdelati je reprodukcijo katastrskih načrtov stare grafične izmere.

8. V katastrskem operatu in zemljiški knjigi je uveljaviti načrte nove izmere merila 1:1.000 za dele k.o. Puštal, Suha in Stari dvor.

Po cenah iz leta 1976 za vsa načrtovana dela bo uporabljeno din 731.000, ki jih moramo zagotoviti v večjem delu iz proračuna, ostalo pa iz lastnih dohodkov od opravljenih storitev.

2. Občinska samoupravna komunalna interesna skupnost

Skupnost je bila ustanovljena v marcu leta 1976.

V tej skupnosti so združene 4 sorodne skupnosti: komunalna interesna skupnost, skupnost krajevnih skupnosti, občinska skupnost za ceste in skupnost za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč.

Skupnost v letu 1977 med svoje glavne naloge uvršča:

1. Realizacija srednjeročnega plana komunalnih del v letu 1977;

2. Sprejem samoupravnih aktov, ki bodo urejali status skupnosti in obliko; financiranja komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč;

3. izpolnjevanje obveznosti OZD, TOZD in drugih, do komunalnih potreb občanov.

Plan financiranja komunalnih potreb OSKIS predvideva v letu 1977 skupna sredstva v višini 15 mio din. Od tega je 1,1 mio din že angažiranih za kritje starih obveznosti in anuitet. Razpoložljiva sredstva v letu 1977 se bodo namenila:

– v vzdrževanje 6,1 mio din, od tega za ceste III. reda 1,7 mio din,

– 5 mio din bodo predstavljala sredstva za investicije iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča (KS Škofja Loka, Železniki, Žiri in Gorenja vas),

– sredstva za investicije v okviru OSKIS bodo znašala 2,7 mio din.

Zaradi velikih komunalnih potreb se bodo sredstva za investicije usmerjala sporazumno po usklajevanju s KS in v skladu s sprejetim pravilnikom o osnovah in merilih financiranja komunalnih dejavnosti.

Za ureditev komunalnih problemov bodo KS uporabljale tudi 5,3 mio din sredstev samopriskpevka občanov, vrednost prostovoljnega dela

in prispevkov v materialu pa bo dosegla cca 2,1 mio din.

Skupnost je sklenila samoupravni sporazum o politiki financiranja čistilnih naprav in glavnih kolektorjev kanalizacije v Železnikih. Vrednost etape te investicije za leto 1976-77 znaša 10.982.351 din. Sredstva v višini 4.500.000 din zagotavljajo delovne organizacije v Železnikih, ostala sredstva pa zagotavlja Ljubljanska banka. Na podoben način pristopata k razreševanju problemov, opisanih zgoraj, tudi Krajevni skupnosti Žiri in Škofja Loka.

3. Stanovanjska gradnja

Glede na to, da z letom 1976 praktično zaključujemo srednjeročni plan stanovanjske izgradnje (1972 – 1976) je treba poudariti predvsem dejstvo, da je bil plan 750 stanovanj, od tega 440 družbenih in 310 zasebnih v celoti realiziran.

V letih je bilo zgrajenih:

	Stanovanja skupaj					
	1972	1973	1974	1975	1976	
Družbena	529	55	68	48	148	110
Zasebna	288	110	37	47	47	47
	817	165	105	195	195	157

Vendar kljub doseženi realizaciji rezultati niso zadovoljivi, saj je bil že sam plan preskromno postavljen. Denar, namenjen za stanovanjsko izgradnjo je bil delno nenamensko porabljen.

V letu 1977 bo predvidoma zgrajenih 259 stanovanj (brez zasebnih) oziroma 11.885 kv. m stanovanjske površine v vrednosti 85.553.500 din. Računamo, da bosta zgrajeni dve stolpnici v Podlubniku s po 55 stanovanjskih enot, 110 stanovanj na Trati (enosobna) in 29 stanovanj v Žireh, v letu 1977 pa se bo pričelo graditi družbena stanovanja tudi v Železnikih. Ob tem naj opozorimo na nujnost dokončne uskladtve in priprave urbanističnih programov. Tak program se vključuje v realizacijo srednjeročnega plana stanovanjske gradnje 1976-80, ko bo potrebno zgraditi 1.050 družbenih stanovanj v blokovni gradnji.

Enota za družbeno pomoč bo po srednjeročnem programu v letu 1977 razdelila 88 stanovanj in sicer: 20 v stolpnicah v Podlubniku, 60 v Frankovem naselju in 8 v Žireh. Z navedenim sledimo tudi občinskemu srednjeročnemu planu, ki ugotavlja, da naj bo vsako četrto stanovanje solidarnostno.

Stanovanjski fond pa povečuje tudi zasebna stanovanjska gradnja, ki jo v letu 1977 predvidevamo in ocenjujemo v vrednosti cca 50 mio din (gradbena dovoljenja, tehnični pregledi, kreditni zahtevki).

4. Programi Elektro Kranj in Ljubljana-okolica

Naloga, ki si jo je zastavila TOZD Elektro Ljubljana okolica je, da v tem srednjeročnem obdobju v največji meri pospeši izgradnjo transformatorskih postaj. S tem bodo viri bliže odjemalcem pa tudi napetostne razmere se bodo izboljšale. Na nizkonapetostnem omrežju je predvidena rekonstrukcija enofaznih vodov v trofazne z namenom, da se odjemalcem, zlasti kmetom omogoči uporaba sodobne kmetijske mehanizacije.

V letu 1977 zato računamo z deli s predračunsko vrednostjo v višini 3.076.000 din. Od tega bo 1.766.000 din lastnih sredstev, 800.000 din kredita ter 510.000 soudeležbe v delu in denarju občanov, KS in SIS.

Predvidoma bodo leta 1977 izvršena naslednja dela:

- TP Suša (DV in TP)
- TP Gorenje brdo (DV, TP in NNO)
- TP Gorenja Žetina (DV, TP in NNO)
- TP Brekovicke (DV, TP in NNO)
- TP Žiri - bloki (KB, TP in NNO)

Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije, TOZD Elektro Kranj, ima v začasnem planu investicij za leto 1977 na območju občine Škofja Loka naslednje objekte:

	v din
1. Transformatorska postaja Zabrajda in priključni daljnovod	100.000
2. Transformatorska postaja Dražgoše pri cerkvi in priključni daljnovod	220.000
3. Transformatorska postaja Forme in priključni daljnovod	130.000
4. Transformatorska postaja Tomaž in priključni daljnovod	220.000
5. Transformatorska postaja Pošta in priključni kablovod	430.000
6. Kablovod TP Veštersko polje Tp HE Sava	200.000
7. Transformatorska postaja G renc z daljnovodnim priključkom	240.000
8. Transformatorska postaja Brode s kabelskim priključkom	250.000
9. Razdelilne transform. postaje Železniki 35/10 KV, 4 MVA	6.000.000
Skupaj:	7.790.000

5. Vodno gospodarstvo

Osnutek plana Območne vodne skupnosti Gorenjske predvideva, da bo vrednost v letu 1977 opravljenih del v naši občini znašala približno 2.500.000 din (po srednjeročnem planu le 2 mio din).

Od tega bo po grobi oceni namenjenih za:

	din
– regulacijo Žabnice	2.000.000
– vzdrž. na Selški Sori	250.000
– vzdrž. na Poljanski Sori	250.000

Podjetje za urejanje hudournikov Ljubljana je na grobo ocenilo svoja dela v letu 1977 in sicer v vrednosti 540.000 din. V tem so zajeta vzdrževalna dela na objektih in neurejenih strugah Selške in Poljanske Sore.

– poskrbeti, da bo civilna zaščita postala množična baza za izvajanje zaščitnih ukrepov pred vojnimi učinki in naravnimi nesrečami.

– izdelati načrte graditve javnih zaklonišč (Odlok o zakloniščih).

– dograditi sistem zvez na območju občine s tem, da se zagotovijo telefonske povezave s hribovskimi naselji, pomembnimi za vodenje splošne ljudske obrambe.

– obrambna vzgoja in izobraževanje prebivalstva, pouk in usposabljanje šolske in predšolske in izvenšolske mladine z vojaškimi veščinami.

– usposabljanje, opremljanje enot in štabov teritorialne obrambe v občini, KS in OZD.

– financiranje Pokrajinskega odbora in štaba teritorialne obrambe za Gorenjsko.

– skrb za izvajanje ukrepov in dejavnosti družbene samozasčite v občini, KS, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

– stremeti za tem, da vsaka družbena in interesna skupnost, delovna in druga organizacija pri načrtovanju svoje dejavnosti in svojega razvoja aktivno vključuje tudi razvijanje obrambnih priprav iz svoje krajevne in stvarne pristojnosti.

3.2.7. Ljudska obramba

Naloge na področju ljudske obrambe v letu 1977 so sestavni del nalog, ki so opredeljene z Aneksom o ljudski obrambi k družbenemu načrtu občine Skofja Loka za obdobje 1976 – 1980, ki ga je sprejel svet za ljudsko obrambo občinske skupščine.

Za krepitev ljudske obrambe bo potrebno dati poudarek naslednjim nalogam:

– dvig množičnosti ter strokovno usposabljanje in opremljanje enot in štabov za civilno zaščito.

3.2.8. Varstvo borcev in vojaških invalidov

Varstvo vojaških invalidov in borcev NOV se kot trajna obveznost in skrb celotne socialistične skupnosti oblikuje in prilagaja borcem, ki niso več mladi in zaradi naporov med vojno in neprestane angažiranosti po vojni tudi slabega zdravja.

Poleg republiškega in zveznega zakona o vojaških invalidih ter dopolnitev zveznega ZVI, ki bodo stopile v veljavo s 1/1-1977 in zboljšale varstvo 144 vojaških invalidom ter 305 družinskim članom padlih borcev, so

bili v zadnjih letih sprejeti nekateri republiški predpisi, ki so pomembno izboljšali materialni položaj tudi borcem. Tu govorimo o predpisih o starostnem zavarovanju kmetov oziroma varstvenim dodatkom h kmečki starostni pokojnini, ki ga v naši občini prejema 80 kmetov – borcev, nadalje o dodatku za zaposlene udeležence NOV, ki 52 zaposlenim borcem zagotavlja minimum osebnega dohodka o predpisih o zdravstvenem varstvu ter o reševanju borčevskih stanovanjskih problemov. Tik pred sprejetjem je tudi medobčinski družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavalnim udeležencem NOV, ki naj bi poenotil kriterije za podeljevanje priznavalnin med občinami. S tem dogovorom bo takoj v začetku 1977. leta potrebno uskladiti občinski odlok o priznavalninah, ker predlog dogovora daje občinskimi skupščinam možnost, da s svojimi predpisi razširijo krog upravičencev do priznavalnine in zanje določijo drugačne osnove in merila. To bi prišlo v poštev za vse tiste kategorije občanov, ki po dosedanjih občinskih odlokih prejema priznavalmino, po določilih dogovora pa do nje ne bi bili več upravičeni. Trenutno prejema priznavalmino 142 upravičencev, vendar bi se to število znatno zmanjšalo, če se ne bi poslužili opisane možnosti razširitve kroga upravičencev do priznavalnine. Poleg omenjenega, zajema varstvo borcev NOV in vojaških invalidov tudi 26 žrtev fašističnega nasilja in 46 borcev za severno mejo.

Povprečna priznavalmina je bila v preteklem letu 500 din in je preko leta porasla za 17%. Skupno je bilo izplačanih 847.587 din priznavalnin. Za leto 1977 je predvidena naša 1.350.000 din ali 59% povečanje, kar pomeni ob 9% porastu števila upravičencev (na 155) 45% povečanje povprečne priznavalnine (na 726 din).

3.2.9. Prometna varnost in vzgoja

Prometna varnost v občini ni zadovoljiva, kar dokazujejo številne prometne nesreče, od katerih jih je precejšnje število z najtežjimi posledicami. Zato bodo pristojni organi opravili analizo vzrokov teh nesreč in predlagali ustrezne ukrepe za zmanjšanje njih števila.

V svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Škofja Loka, čigar aktivnost je v letu 1976 upadla, bodo opravljene nekatere kadrovske spremembe, ki bodo zagotavljale večjo aktivnost in učinkovitost tega organa.

Svet se bo tesneje povezal z vsemi tistimi družbenimi dejavniki v občini, ki lahko kakorkoli pripomorejo k izboljšanju prometne varnosti in se bo konkretno vključeval v reševanje cestno-prometne problematike v občini. Še nadalje bo posvečal posebno skrb prometni vzgoji vseh udeležencev v prometu, še zlasti otrok in mladine.

Za svojo dejavnost bo potreboval najmanj 150.000 din proračunskih sredstev.

3.2.10. Krajevne skupnosti

Za dejavnost krajevnih skupnosti je v letu 1976 značilno poglobljanje njihove družbenopolitične vloge. K temu je pripomogla tudi ustanovitev in normalno delovanje občinske samoupravne komunalne skupnosti, ki samoupravno zbira in razdeljuje sredstva za kritje komunalnih potreb. Prav te so na področju delovanja krajevnih skupnosti najbolj kon-

kretne in pereče, za njihovo zadovoljevanje pa se prizadevajo praktično vsi krajanje.

S sprejetim Samoupravnim sporazumom o združevanju in porabi sredstev za komunalne potrebe v občini Škofja Loka v srednjeročnem obdobju 1976 – 80 in Pravilnikom o kriterijih prednostnih naložb je Komunalna skupnost pričela uresničevati svoje najpomembnejše naloge, ki take ostajajo tudi v letu 1977, to je mobilizacija čim večjih sredstev v te namene, njihovo boljše obračanje ter pospeševanje dotoka sredstev v manj razvite KS.

Na KS pa ostaja izredno pomembno organizatorsko delo. Brez samopriskevka, drugih prostovoljnih prispevkov in prostovoljnega dela zlasti v KS vaškega značaja v letu 1976 ne bi dosegli pomembnega napredka v urejanju in vzdrževanju poti, cestnih ulic, odstranjevanju posledic elementarnih nesreč, izgradnji in prenavljanju vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, urejevanju pokopališč, obnavljanju kulturnih domov, športnih objektov in elektrifikaciji. Zlasti v primeru izgradnje zimskega plavalnega bazena v Železnikih se je pokazala učinkovitost iskanja skupnih interesov med KS in OZD, vendar so oblike sodelovanja še preskromne, kar se je posebej pokazalo tudi na področju planiranja razvoja. Med uspešno izvedene naloge v letu 1976 pa uvrščamo tudi akcije cestnega posojila v KS. Obstoječe oblike dela in načine reševanja krajevnih potreb bo v letu 1977 družbena skupnost še naprej vsestransko podpirala. Za obseg komunalnih del so KS za leto 1977 v okviru OSKIS naredile minimalne programe, ki zajemajo najnujnejša dela na vseh področjih (ceste, vodovod, pokopališča, smetišča). Ob teh nalogah se bo v letu 1977 dajal poudarek na nadaljnji elektrifikaciji Poljansko-Zirovskega dela občine, pripravi in pričetku del ter popravilu otroško-varstvenih ustanov, šol in kulturnih domov (Poljane, Selca), kanalizacijskih delih (Železniki, Ziri, Škofja Loka) ter izvedbi referendumskih programov (npr. Škofja Loka).

V 21 KS občine Škofja Loka teče 23 samopriskevkov, nekateri pa se v letu 1977 pripravljajo na novo. Kakor je to dejstvo nadvse pozitivno, pa moramo poudariti:

1. Da so akcije neusklažene.

2. Da KS ne spoštujejo dogovora, po katerem naj bi samopriskevki za kritje krajevnih potreb ne tekli preko leta 1980. S tem se po eni strani onemogoča izvajanje srednjeročnega plana razvoja občine, po drugi strani pa vsakršno usklajeno akcijo na občinskem nivoju po letu 1980 z namenom hitrejšega razvoja manj razvitih predelov.

Zato je potrebno vse odločitve, ki so take narave, ponovno pretehtati in družbenopolitično oceniti.

Ob investicijah in vzdrževanju komunalnega značaja pa ne smemo podcenjevati družbenopolitičnega dela KS. V letu 1976 so se družbenopolitične organizacije v okviru KS angažirale na nadaljnem izpopolnjevanju delovanja delegatskega sistema in informiranja, kar ostaja tudi v letu 1977 aktualna politična naloga. KS v svojo dejavnost pomembno vključuje tudi delovanje kulturnih in športnih skupin ter društev, v posameznih KS delujejo tudi turistična društva, Rdeči križ in gasilska društva.

V ospredje nalog in dejavnosti KS pa stopajo tudi reševanje socialno-varstvenih problemov ter obrambne priprave.

Vse omenjene aktivnosti bodo tudi v letu 1977 redna dejavnost KS, ki tako ob podpori interesnih skupnosti izboljšuje pogoje in raven življenja delovnih ljudi. Zlasti večje KS bodo morale v letu 1977 podrobneje proučiti stanje in probleme preskrbe prebivalstva, med aktualne naloge pa se uvršča vprašanje ustanovitve potrošniških svetov (akcija SZDL) in pa uresničevanje srednjeročne usmeritve v vzpodbujanje razvoja manj razvitih območij občine. Med družbenopolitično problematiko KS se uvršča še nadalje tudi planiranje. Na tem področju nam je uspel šele prvi korak ko smo dosegli, da KS srednjeročne plane razvoja do leta 1980 imajo. Njihova neuskla-

jenost s plani OZD in TOZD pa ostaja še nadalje problem za razrešitev.

Izhajajoč iz Zakona o združenem delu in dejstva, da področje skupne porabe še ni samoupravno usklajeno in dogovorjeno, je skupščina občine podobno kot republiška skupščina sprejela Odlok o začasnem financiranju proračunske porabe za šest mesecev. Tako se proračun občine začasno oblikuje na osnovi proračuna v letu 1976 s tem, da se sredstva povečajo za 10,8 %, (zaostajanje za rastjo družbenega proizvoda) in omogoči mesečno 1/12 porabe.

3.3. SPLOŠNA IN SKUPNA PORABA

3.3.1. Splošna poraba – proračun

Skladno s smernicami razvoja in izhodišči za oblikovanje splošne porabe v letih 1976 – 1980, mora splošna poraba v letu 1977 (proračuni družbenopolitičnih skupnosti) zaostajati za rastjo družbenega proizvoda družbenega sektorja.

Splošno porabo je treba postaviti v okviru kot so z ustavo in zakoni opredeljene naloge in pristojnosti družbenopolitične skupnosti. To pomeni, da naj se v letu 1977 pristopi k nadaljnjem razmejevanju nalog in sredstev med splošno in skupno porabo v skladu z načeli ustave.

Po že navedenem zakonu se sredstva splošne porabe občine uporabljajo za financiranje organov občine in za financiranje drugih splošnih družbenih potreb, določenih z zakonom, statutom občine ali odlokom občinske skupščine.

Glede na obstoječe gospodarske razmere in prizadevanja za stabilizacijo, je na vseh področjih splošne porabe treba zagotoviti čimbolj racionalno uporabo družbenih sredstev. Posebej pomembna je nenehna zaostritev neposredne odgovornosti vseh nosilcev splošne porabe, da ta poraba ne presega dogovorjene okvire njihovih potreb.

Občinski proračun bo v letu 1977 zajemal le občinske prometne davke, davke od prebivalstva, upravne, komunalne in sodne takse ter ostale dohodke.

3.3.2. Skupna poraba

Naloge na področju družbenih dejavnosti v letu 1977 bodo samoupravne interesne skupnosti izvajale na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov razvoja 1976 – 1980, ki so kot osnutek v razpravi v OZD in KS, sprejeti pa bodo v prvem polletju 1977. Skupščina občine bo z aneksom k Osnovam politike uresničevanja družbenega plana razvoja opredelila nadaljnje financiranje in naloge družbenih dejavnosti, hkrati ko bo sprejet tudi občinski proračun.

Kot prednostne so opredeljene naloge in dejavnosti, ki najbolj neposredno vplivajo na produktivnost celotnega združenega dela, po drugi strani pa prispevajo k celovitejši socialni varnosti občanov.

V letu 1977 morajo samoupravne interesne skupnosti svoje delo bolj povezati z OZD in KS in v ta namen analizirati delovanje delegatskega sistema oz. njegovo učinkovitost. Tu je namreč iskati uveljavitev neposrednih interesov združenega dela pri oblikovanju programov, cene in kvalitete storitev posameznih dejavnosti.

V skladu z zakonom o začasnem financiranju družbenih dejavnosti bodo za financiranje v 1. polletju ostale veljavne stopnje prispevka z 31/12-1976, poraba interesnih skupnosti pa je omejena z 10,8 % povečanjem oziroma mesečno z 1/12 tako povečanih sredstev.

Po področjih:

1) Otroško varstvo

Zaradi vse večjih potreb po prostorih za varstvo predšolske mladine, bo ena glavnih nalog skupnosti otroškega varstva v letu 1977 pridobivanje novih varstvenih prostorov. V ta namen se bo predvidoma spomladi začela gradnja vrtca z jaslami v Podlubniku za 200 otrok. Za izvedbo tega objekta bodo poleg lastnih sredstev potrebni še krediti, pomoč združenega dela ter druga sredstva (samospriprave). Predračunska vrednost vrtca v Podlubniku je ocenjena na 10,4 mio din.

V letu 1977 se bo financiranje vzgojnega dela (vzgojiteljice in varuhinje) v vseh predšolskih ustanovah preneslo iz izobraževalne skupnosti na skupnost otroškega varstva. Za predšolske otroke, ki niso zajeti v redno varstvo, bo organiziranih 10 skupin z minimalnim programom v obliki potujočega vrtca na področjih vseh krajevnih skupnosti.

Ker so bile v preteklem letu že dane zasnove za iskanje možnosti varovanja otrok pri družinah, bo v tem letu ta poskus organiziranega zasebnega varstva dejansko izveden.

Za vse varovance bo potrebno zagotoviti zdravniški pregled ter omogočiti izvajanje vzgojnega svetovanja za predšolske otroke. Del dohodka bo namenjen za subvencioniranje oskrbnin in za dodatne potrebe pri otroških dodatkih za kmečke otroke.

Del sredstev bo porabljen za plačevanje najemnin, del pa za kritje amortizacije zgradb predšolskega varstva.

Kot nerešena problema otroškega varstva v letu 1977 se pojavljata manjši enoti v Poljanah in Selcah.

2) Vzgoja in izobraževanje

Osnovne šole in posebna osnovna šola bodo v letu 1977 izvajale z zako-

nom in predmetnikom določen obseg pouka, ki ga bo deležno 4.835 učencev v 197 oddelkih. Na podružničnih šolah Sovodenj in Dražgoše bo celodnevni pouk obiskovalo 55 učencev v 4 oddelkih. Na centralnih šolah načrtujemo povečanje števila oddelkov podaljšanega bivanja od 13 v letu 1976 na 17, v katere naj bi vključili učence, ki so tega potrebni glede na učne in vzgojne pomanjkljivosti.

Vsi otroci, ki so vpisani v prvi razred šolskega leta 1977/78, bodo vključeni v malo šolo, kjer bodo deležni 120 ur priprav na šolsko delo. Vsi vpisani novinci bodo tudi testirani.

Na šolah bo organiziran dodatni dopolnilni pouk za slabše učence za boljše razumevanje tekoče snovi, razširitev in poglobitev znanja glede na individualno zanimanje za posamezne predmete pa bo namenjeno sposobnejšim učencem. Izobraževalna skupnost bo podpirala tudi novost glede na spremenjen predmetnik v osnovni šoli, kjer učenci izberejo določene predmete, ki so zanje zanimivejši in vzbudijo večji interes.

Za splošni napredek na družbenopolitičnem, kulturnem, telesnokulturnem, tehničnem, družabnem in drugih področjih, bodo šole ob materialni podpori izobraževalne skupnosti organizirale skupnosti in organizacije učencev, krožke in druge interesne dejavnosti. Vse vrste dejavnosti nameravamo še razširiti, ker v veliki meri vplivajo na vzgojo mladih, pravilnejši odnos do dela in do sotovarišev, v delo šol pa vnašajo samoupravne odnose.

Tudi v letu 1977 bo organizirana šola v naravi s poukom plavanja, posebno za tiste učence, ki ne znajo, v zimskem času pa smučarski tečaji.

Brezplačen prevoz v šolo bo omogočen vsem učencem osnovnih šol, ki so oddaljeni več kot 4 km. Kjer prevoz ni mogoč, bo učencem plačana oskrbnina za bivanje izven doma.

Skupnost bo poravnala stroške vzgoje in izobraževanje šoloobveznih otrok, ki so vključeni v posebne zavode ter sofinancirala vzgojne posvetovalnice mentalno-higienskega

dispanzerja za šoloobvezne otroke, ki imajo motnje in težave pri izobraževanju in vzgoji.

V letu 1977 bo še nadalje oskrbovala sklade učbenikov na šolah, načrtuje pa tudi sofinanciranje šolskih ekskurzij.

Naloge izobraževalne skupnosti v letu 1977 so še:

- usposabljanje in dokvalifikacija pedagoškega kadra,

- organizacija osnovnošolskega izobraževanja odraslih preko Delavske univerze

- kritje dela stroškov za družbenopolitično izobraževanje mladine, staršev, prosvetnih delavcev ter ostalih občanov,

- nadalje razvijanje glasbene dejavnosti (v letu 1976 je bil odprt v Žireh oddelek te šole).

Srednje šole v občini se financirajo iz sredstev, ki se združujejo pri izobraževalni skupnosti Slovenije in posebnih izobraževalnih skupnostih, ki se ustanovljajo za izobraževanje na posameznih področjih oz. panogah. Poleg rednega programa teh šol, se bo potrebno v letu 1977 intenzivno pripraviti na preobrazbo v usmerjeno izobraževanje. Prvine takega izobraževanja se bodo uveljavljale že v tem letu. Skupnost bo pričela z zbiranjem sredstev za zagotovitev prostorskih in materialnih pogojev za usmerjeno izobraževanje, ki dela v pretesnih, neprimernih in slabo opremljenih prostorih. Glavna naloga skupnosti bo v tem letu pridobitev primerne lokacije za tak objekt in priprava ustrezne dokumentacije.

Investicijska dejavnost bo v letu 1977 obsegala naslednja dela:

- ureditev ogrevanja na podružnični šoli v Retečah,

- adaptacija podružnične šole Dražgoše za potrebe celodnevnega pouka,

- priprava in začetek gradnje prostorov za potrebe posebne osnovne šole ter

- priprave in izbor lokacije za nove prostore dijaškega doma.

Poleg omenjenih del pa bo v letu 1977 nujno pričeti tudi s pripravo na

gradnjo nove šole v Selcih in adaptacijo podružnične šole v Poljanah (iz amortizacijskih sredstev).

3) Kulturna skupnost

V skladu s predlogom samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske kulturne skupnosti Skofja Loka za leto 1977 se bodo sredstva v višini 3.268.000 din po cenah iz leta 1975 razdelila tako, da bodo posamezne kulturne ustanove in društva ter združenja lahko skladno nadaljevala razvoj kulture v občini.

- občinska kulturna skupnost bo združevala sredstva v okviru republiške kulturne skupnosti za skupne naloge, za vzajemnost, solidarnost in naložbe v kulturne prostore v višini din 4.114.000;

- po republiškem predlogu imajo prioriteto dejavnosti, ki jih opravljajo: Loški muzej, Zgodovinski arhiv, Knjižnica in Zavod za spomeniško varstvo;

- v okviru ZKPO so zajete prioritete dejavnosti na gledališkem in glasbenem področju ter na razširjanju kulturne dejavnosti v občinskem prostoru;

- občinska kulturna skupnost bo skušala že v letu 1977 združiti sredstva za obnovo kulturnega doma v Škofji Loki (samoprispevek in prispevek iz Kulturne skupnosti Slovenije za soudeležbo za obnovo vsaj enega kulturnega doma v občini v okviru svojih sredstev ali sredstev ZKPO Škofja Loka (uskladitev s KS Skofja Loka);

- za odplačilo kreditov, za skupne naloge v regiji (akcije raziskave zgodovine v okviru PO in OF in OO OF, za društva s sedežem v Kranju in podobno), združuje občinska kulturna skupnost sredstva z gorenjskimi kulturnimi skupnostmi;

- enako bo kulturna skupnost združevala sredstva za vodnik »Dražgoše« in »Lubnik« v okviru

založništva, kjer bo poleg Loških razgledov v založništvu Muzejskega društva zajela tudi širše založništvo v kooperaciji z ZZB NOV, Planinskim društvom ter ostalimi činitelji.

Za uresničitev programa je predvideno za leto 1977 din 3.268.000. — po cenah iz leta 1975 in za skupne naložbe ali vzajemno din 4.114.000. — ali skupaj din 7.382.000. —

4) Telesna kultura

V letu 1976 je bil sprejet nov program razvoja telesnokulturne dejavnosti za naslednje obdobje. Dosedanje delo se bo nadaljevalo, ena bistvenih nalog bo razvijanje množičnosti. Pokazalo se je, da so najmanj deležni telesne vzgoje predšolski otroci in odrasli, zato je treba za telesno vzgojno delo pridobiti tudi te prebivalce.

V tekmovalnem športu je nekaj sprememb v tekmovalnih sistemih, tako da se več podpore nudi resnično prvim vrhunskim športnikom glede na njihove dosežke.

Sredstva, namenjena za telesno kulturo, bodo razdeljena takole: za množičnost 50 % sredstev, za kvaliteto 40 % in za ostalo 10 % sredstev.

TTKS sama v letu 1977 ne bo investitor nobenega objekta, vključila se bo v priprave za izgradnjo športne hale ter sofinancirala gradnjo: planinske kočice na Blegošu, asfaltne plošče na Godešiču, nogometnega igrišča pri Sv. Duhu in šolskega igrišča v Sovodnju.

5) Zdravstvo

V letu 1976 se je zdravstvo razvijalo v smislu izpolnjevanja ciljev, ki

so postavljeni v srednjeročnem planu za obdobje 1976 — 1980. Tesna povezanost sredstev za zdravstvo z rastjo produktivnosti in rastjo družbenega proizvoda je usmerila tudi zdravstvo v racionalnejšo politiko glede porabe sredstev.

V letu 1976 se je nadaljeval varčevalni program v okviru RZS Kranj, kar se je odražalo v zmanjšani rasti sredstev za zdravila, v povečani kontroli glede bolniškega staleža in v usmerjanju v boljše organizacijo neposrednega zdravstvenega varstva. Glede zadnjega, dosežki sicer še niso zadovoljivi, zato bo ta usmeritev ostala glavni cilj za naslednje leto.

Investicijski program RZS za občino Škofja Loka, ki usmerja bodočo organizacijo zdravstvene službe, je bil realiziran v skladu s planom. V občini Škofja Loka je bil v letu 1976 dograjen in opremljen prizidek TOZD ZD Škofja Loka. Cilj srednjeročnega obdobja, t.j. ustvarjanje v okviru regije enakih možnosti za zadovoljitev potreb po zdravstvenem varstvu, je bil vključen že v politiko financiranja zdravstva v letu 1976, ostaja pa še vedno pomemben dejavnik glede razvoja zdravstva v naslednjem letu. Ta cilj je omogočil občini Škofja Loka v letu 1976 in v letu 1977 hitrejši razvoj zdravstva kot v drugih občinah Gorenjske.

RZS si bo v srednjeročnem obdobju prizadevala razviti čim bolj enakomerno mrežo osnovnega zdravstvenega varstva, t.j. zagotovitev splošnih zdravstvenih ambulant, zobnih ambulant, lekarn, enotne reševalne službe, enotne dežurne službe in pripadajoče patronažne službe. Pri tem gre poudariti, da bo treba najprej izpolniti to varstvo v najbolj zdravstveno deficitarnih krajih, t.j. v Zgornji Savski dolini, Bohinju, Selški in Poljanski dolini.

V letu 1977 bodo prednostne naloge v zdravstvu:

— boljše in popolnejše zdravstveno varstvo aktivnega prebivalstva. Posebna skrb bo posvečena izostajanju z dela, varnosti pri delu, preprečevanje prežgodnje invalidnosti in množičnih obolenj. Pri tem gre zlasti za boljše zdravstveno varstvo v

gospodarskih panogah, ki imajo visoko bolniško odstotnost v letu 1976 (elektroindustrija, gozdarstvo);

– nadaljevanje razvoja boljšega zdravstvenega varstva udeležencev NOV s tem, da se zanje posebej poskrbi v okviru splošnih ambulant, da se jim zagotovi posebna prioriteta v zobnih ambulantah, ugodnejši pogoji glede zdravljenja v zdraviliščih;

– da se v okviru vseh občin Gorenjske enotno reši problem hitre, toda racionalno razporejene dežurne službe in reševalnih postaj;

– da se v okviru patronažne službe razvija nova oblika varstva – nega na domu;

– utrjevanju zdravja bo namenjena širša zdravstveno-vzgojna in prosvetna dejavnost. S posebnimi programi, ki bodo izdelani na ravni SRS se bo hitreje razvijala higienško-epidemiološka dejavnost;

– v letu 1977 se bo pospešil stabilizacijski program izvajanja neposrednega zdravstvenega varstva v tistem delu, ki v letu 1976 ni bil realiziran.

Investicijski program se bo nadaljeval po srednjeročnem programu. V letu 1977 v občini Škofja Loka ni predvidenih večjih investicijskih del.

6. Občinska skupnost socialnega varstva

Delovanje skupnosti socialnega varstva mora preiti iz začetne faze iskanja oblik organiziranosti v konkretno izvajanje nalog s ciljem izenačevati in izboljšati življenjske pogoje delovnih ljudi in občanov.

Prednostna naloga občinske skupnosti socialnega varstva v letu 1977 je oživeti usklajevalno delo v skupnosti.

Občinska skupnost socialnega skrbstva

Skupnost je v letu 1976 dala prednost zagotavljanju eksistenčnih po-

gojev ljudi, ki vsled starosti ali drugače zmanjšane delovne sposobnosti niso sami sposobni pridobiti sredstev za preživljanje. Zagotovila je občanom, ki se izključno preživljajo z družbeno denarno pomočjo, mesečno pomoč v znesku 750.– dinarjev, kar je manj kot smo predvidevali v preteklem letu. S podelitvijo ozimnic se bodo višine socialnih pomoči delno dvignile. Delo ob pripravah za gradnjo splošnega socialnega zavoda je v tem letu v glavnem zaključeno. V delavnico pod posebnimi pogoji v Centru slepih smo začeli vključevati težje duševno prizadete občane. Poseben poudarek v tem letu je bil dan srednjeročnemu planiranju v socialnem skrbstvu in izdelavi minimalnih standardov v zagotavljanju družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki se s svojim delom niso sposobni v celoti ali delno preživljati.

Socialno delo bo v letu 1977 potekalo v skladu z zakonom o socialnem skrbstvu, predpisi iz rodbinske zakonodaje, kazenske zakonodaje in drugimi splošnimi načeli pri zagotavljanju varstva otrok in družine, varstva odraslih in ostarelih in v prizadevanju zmanjševati družbeno negativne pojave ter zmanjšati posledice teh pojavov, ki zavirajo uresničevanje razvojnih nalog naše družbe.

Prednostne naloge pa so naslednje:

– Začeti izvajati zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki nalaga skupnostim socialnega skrbstva nove naloge (s pristojnosti sodišč se na skupnost socialnega skrbstva prenašajo preživninske zadeve, odločanje o dovolitvah sklepanja zakonske zveze pred polnoletnostjo, začeti jo s predzakonskimi posvetovanji, uvaja se popolne posvojitve itd.).

– pristopiti h gradnji splošnega socialnega zavoda za starejše občane, ki bo s posebnim oddelkom zadovoljeval tudi potrebam varstva slepih in slabovidnih oseb iz vse republike. Zavod bo zagotavljal varstvo 208 oskrbovancev.

– Izdelati analizo dela z duševno in telesno prizadetimi otroki, ki so

bili uvrščeni v kategorijo motenosti v času 1960–1975 in na podlagi ugotovitev izboljšati vključevanje teh otrok v življenje in delo.

– Obiskati vse prejemnike družbeno-denarnih pomoči in na podlagi ugotovitev uskladiti višino zneskov teh prejemnikov, mesečna denarna pomoč naj bi ne bila nižja od polovice varstvene pokojnine za občane, ki se s temi sredstvi v celoti preživljajo.

– V sodelovanju z zvezo socialistične mladine, tožilstev, sodišč, po-

staje milice, sodnika za prekrške in drugih odgovornih činiteljev, izdelati poročilo o mladoletnem prestopništvu z zaključki o nadaljnjem delu v zmanjšanju teh pojavov.

– Zagotoviti vse možnosti izvajanja socialnega dela preko prostovoljnih sodelavcev, komisij za socialno delo pri krajevnih skupnostih in v sodelovanju s humanitarnimi organizacijami ter društvi.

Družbeno denarno pomoč bo v letu 1977 prejelo naslednje število občanov

Oblika pomoči	Število prejemnikov	Znesek pomoči
1. Stalna denarna pomoč kot edini vir preživljanja	50	900. –
2. Stalna denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja	112	560. –
3. Rejnine za mladoletne	20	1.000. –
4. Enkratne denarne pomoči (tudi ozimnice)	120	1.000. –
5. Oskrbovani v splošnih in specialnih zavodih za odrasle	80	3.200. –
6. Mladoletnike v vzgojnih zavodih in mladoletniki za usposabljanje	10	3.100. –
7. Otroški dodatek za otroke kmečkih družin	336	160–325. –
8. Invalidnine za duševno in telesno prizadete osebe (ki nimajo pravic do dohodkov po drugih predpisih)	8	500. –
9. Letovanje zdravstveno in socialno ogroženih otrok	230	700. –
10. Pomoč pri plačilu varstva v VVZ in podaljšanem bivanju v šoli	20	400. –
11. Zdravstveno zavarovanje prejemnikov soc. pomoči	175	170. –

V pregledu so zajete le osnovne oblike družbenih pomoči, niso pa zajeti drugi manjši izdatki.

V pregledu so zajete le osnovne oblike družbenih pomoči, niso pa zajeti drugi manjši izdatki.

Skupnost za zaposlovanje

V letu 1977 bo skupnost izvajala naloge določene v minimalnem enotnem programu vseh skupnosti za zaposlovanje v SR Sloveniji. Bistvena novost bo izvajanje Zakona o zaposlovanju invalidnih oseb, ki niso kategorizirane. Del dejavnosti skupnosti so tudi izvenprogramske naloge, ki so pogojene z regijskimi ali občinskimi potrebami ter izvajanje politike štipendiranja iz združenih sredstev.

S pomočjo statistične raziskave RAD-10 bomo dobili vpogled v kvalifikacijsko strukturo zaposlenih; anketa o potrebah po kadrih in razvojni načrti OZI pa bodo osnova za Program zaposlovanja in kadrovske politike s ciljem polne zaposlitve in optimalne izrabe kadrovskega potenciala.

7. Občinska požarna skupnost

Za uresničevanje ciljev varstva pred požarom so bile z Družbenim planom razvoja občine za leto 1976 začrtane nekatere prioritete naloge skupnosti za leto 1976, ki pa so bile zaradi objektivnih težav (kratek čas obstoja skupnosti – zato pomanjkanje izkušenj, nezadostna opredelitev njene vloge, organizacijske spremembe itd.), le delno uresničene. Zato se bo skupnost prizadevala za uresničitev le-teh v letu 1977, ob kadrovski in organizacijski krepitvi ter poglobljanju samoupravnih odnosov.

Nadalje se bo skupnost zavzemala za realizacijo dogovora o nabavi in sofinanciranju specialne gasilske opreme, ki naj bi služila skupnim potrebam gorenjskih občin ter podpirala prizadevanja za ustanovitev republiške požarne skupnosti.

Za uresničitev programiranih nalog bo skupnost potrebovala v letu 1977 din 1.179.000, ki naj bi jih pridobila iz naslednjih virov:

	din
1. prispevki del. org. 0,08 % od BOD	669.000
2. sredstva civil. zaščite	100.000
3. prispevki zavarovalnih skupnosti	210.000
4. prispevki občanov k nabavi gasilske opreme	200.000

Programirana sredstva bodo porabljena takole:

	din
Funkcionalni izdatki skup., gasil. društev ter njene zveze	342.000
Investicije	670.000
Redno vzdrž. opreme in objektov	100.000
Strokovna vzgoja	64.000
Drugi izdatki	3.000

IV. Temeljne naloge in cilji pri uresničevanju družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975 – 1980 v letu 1977

1. Ko povzemamo in zaokrožujemo najpomembnejše družbenoekonomske naloge in razvojne cilje v letu 1977 se zavedamo, da bo gospodarjenje v letu 1977 odvisno od:

1. Ukrepov ekonomske politike, ki je osnovana na srednjeročnem planu.
2. Obnašanja gospodarstva oziroma prilagajanja družbenoekonomskim razmeram.

Obe skupini dejavnikov sta med seboj najtesneje povezani in v funkciji uresničevanja družbenega plana razvoja.

2. Pogoje, v katerih si bodo temeljne in druge organizacije združenega dela prizadevale ustvariti večji dohodek v letu 1977, bo v pomembni meri ustvarjala ekonomska politika širše družbenopolitične skupnosti, s posebnim poudarkom na dograditvi ekonomskega sistema v skladu z ustavo (kreditno-monetarni odnosi, bančni sistem, reforma Narodne banke in emisijske politike, sistem ekonomskih odnosov s tujino, sistem in politika cen, sistem delitve OD itd.).

3. Komaj prisotna rast produktivnosti, nizka akumulativna sposobnost gospodarstva in pritiski na povečanje cen, so najpomembnejše slabosti iz leta 1976, ki lahko v primeru, da jih ne prevladamo, razveljavijo vse dosedanje uspehe v stabilizaciji gospodarstva.

4. Na izpolnjevanje srednjeročnega plana razvoja bodo v letu 1977 vplivali zlasti: nadaljnje povečevanje

domačega prerasovanja, rast investicijske in ostalih oblik potrošnje; vendar bo gospodarsko rast spodbujal samo kakovostjo.

5. Med temeljne naloge v razvoju občine Škofja Loka v letu 1977 uvrščamo:

1. Nadaljnje izboljšanje gospodarske strukture v plansko začrtanih smereh. To pomeni nadaljnje vlaganja v tržno prerasovanje kmetijstvo, usposobitev novih površin za proizvodnjo osnovnih prehrabnih proizvodov, smotno širjenje obrti delničarskega oz. storitvenega značaja, modernizacijo trgovske mreže ter krepitev gostinstva, turizma in kot najpomembnejše nadaljnjo usposobitev predelovalne industrije za jutrišnje potrebe trga. Omenjene cilje zasledujejo tudi investicijski programi, ki jih vsebuje pregled prioritetenih investicij v letu 1977, podpirala pa jih bo investicijska politika upravljalcev banke.

2. Krepitev kakovostnih dejavnikov gospodarjenja, pri čemer izpostavljamo zlasti povezovanje ter samoupravno organiziranje organizacij združenega dela (v skladu z Zakonom o združenem delu).

3. Uravnoveženost gospodarskih odnosov s tujino.

4. Vsestranski napori za povečevanje produktivnosti dela in večjo učinkovitost poslovanja. Zagotoviti

moramo večji vpliv in vlogo OZD, ki kvalitetneje poslujejo in se hitreje razvijajo.

5. Prizadevanja v smeri izgradnje ustreznega sistema nagrajevanja po delu oz. izpolnitve obstoječih dogovorov o delitvi OD. Organizacije združenega dela v občini bodo sprejele Družbeni dogovor o uresničevanju sindikalne liste s ciljem: a) da se sprejeta izhodišča o nagrajevanju ter posamezna razmerja uresniči.

b) da se zagotovi spoštovanje samoupravnih sporazumov oz. omeji gibanje osebnih dohodkov v skladu s poslovnimi rezultati in
c) da se pospeši izboljševanje notranjih sistemov delitve v skladu z rezultati dela.

6. Z Družbenim planom razvoja občine dogovorjene obveznosti, ki izhajajo iz potrebe po hitrejšem razvoju družbenih dejavnosti in realizacija Samoupravnih sporazumov o temeljih njihovih planov bodo pomembno zaustavili krepitev materialne oz. reproduktivne osnovne organizacije združenega dela. Zato je toliko bolj potreben dinamičen razvoj na osnovi izpolnjevanja temeljnih nalog v letu 1977. Na drugi strani pa je potrebna zaostritev odgovornosti delavcev, zaposlenih v družbenih dejavnostih v odnosu na kvaliteto storitev in racionalno uporabo družbenih sredstev (izvajanje programov, vsebina menjave dela).

7. Na področju zaposlovanja se morajo še nadalje upoštevati dogovorjene rasti in kriteriji. Zaposlovanje je v občinskem prostoru kvaliteten dejavnik, kar moramo v letu 1977 mnogo bolj upoštevati.

8. Izpolnjevanje nalog, ki si jih iz srednjeročnega razvojnega načrta zastavljamo v izpolnjevanje v letu 1977, je neposredno odvisno od izpolnjevanja obveznosti, ki smo jih kot družbenopolitična skupnost (rudnik urana) ali TOZD in OZD sprejeli s podpisom Družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o temeljih planov do leta 1980.

9. Gospodarjenju v letu 1977 ter nalogam ekonomske politike postavljamo cilj, da dejanska gibanja kar najbolj približajo načrtovanim. To mora pomeniti nadaljnjo obvladovanje problemov in vzpodbujanje pozitivnih tokov v gospodarstvu občine Škofja Loka.

10. Odločno moramo vztrajati, da se v letu 1977 dokončno uskladi in sprejme urbanistični oziroma prostorski program razvoja.

11. Občinska skupščina in njeni organi, krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti morajo v svojih programih dela v skladu z ustavo, zakoni, predpisi in družbenimi dogovori, ki določajo njihovo vlogo, pristojnost in obveznosti, zagotoviti uresničevanje in konkretizacijo v letu 1977 zastavljenih nalog iz srednjeročnega načrta razvoja. Taka naloga pa predstavlja najpomembnejše obeležje tudi aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v letu 1977.

12. Uresničevanje samoupravnega organiziranja in povezovanja v skladu z Zakonom o združenem delu ter dograjevanja sistema samoupravnega planiranja, temelječega na mehanizmu družbenega dogovarjanja in sporazumevanja, predstavljata osnovno orientacijo družbeno-političnemu in ekonomskemu dogajanju v občini Škofja Loka v letu 1977. OZD morajo imeti izdelane razvojne poglede in usklajene z družbenimi potrebami razvoja.

13. Vsi nosilci v procesu samoupravnega planiranja so dolžni tekoče spremljati uresničevanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov razvoja oz. srednjeročnih planov s ciljem priprave takih akcijskih programov dela, da bodo razvojne naloge pravočasno in kvalitetno izvršene.

Številka: 30-06/77
Škofja Loka, 16/2-1977

Predsednik
občinske skupščine
Tone Polajnar, l. r.

VSEBINA

I. UVOD	4
II. ANALIZA URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA RAZVOJA OBČINE ŠKOFJA LOKA 1975 – 1980 V LETU 1976	6
2.1. Vsebinska zasnova	6
2.2. Strateški cilji in temeljne naloge družbeno- ekonomskega razvoja	6
2.3. Gospodarjenje in družbeni razvoj v letu 1976	7
2.3.3. Tabela: Osnovni kazalci razvoja	11
Tabela: Celotni dohodek in njegova delitev 1976-77	12
Slika: Struktura celotnega dohodka v letih 1975, 1976 in 1977	13
III. KVANTITATIVNE OSNOVE IN RAZVOJ POSAMEZNIH DEJAVNOSTI V LETU 1977	14
3.1. Globalne razvojne možnosti in predpostavke	14
3.2. Naloge na posameznih področjih skupne politike razvoja	16
3.2.1. Kadrovska politika in zaposlovanje	16
3.2.2. Kvalitetni kazalci gospodarjenja	17
3.2.3. Zunanjetrgovinska problematika	20
3.2.4. Investicijski programi v letu 1977	21
3.2.5. Razvoj kmetijstva, obrti in turizma	27
3.2.6. Ostale dejavnosti skupnega pomena	31
1. Program geodetskih izmer	31
2. Občinska samoupravna komunalna interesna skupnost	31
3. Stanovanjska gradnja	32
4. Programi Elektro-Kranj in Elektro Ljubljana-okolica	33
5. Vodno gospodarstvo	34
3.2.7. Ljudska obramba	34
3.2.8. Varstvo borcev in vojaških invalidov	34
3.2.9. Prometna varnost in vzgoja	35
3.2.10. Krajevne skupnosti	35
3.3. Splošna in skupna poraba	37
3.3.1. Splošna poraba – proračun	37
3.3.2. Skupna poraba po področjih:	37
otroško varstvo	38
vzgoja in izobraževanje	38
kulturna skupnost	39
telesna kultura	40
zdravstvo	40
občinska skupnost socialnega varstva	41
občinska požarna skupnost	43
IV. TEMELJNE NALOGE IN CILJI PRI URESNIČEVANJU DRUŽBENEGA PLANA RAZVOJA OBČINE ŠKOFJA LOKA 1975 – 1980 V LETU 1977	44

**Izšlo v Glasu (Uradni vestnik). – Priprava gradiva za tisk in
montaža ČP Glas Kranj, stavek in vezava GP Gorenjski tisk
Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.**